

K
NIEZALEŻNE
POLSKIE
MIESIĘCZNE

Revue mensuelle
indépendante
de la cinématographie
polonaise.

The independent
journal of the
polish cinematograph
Industry.

WARSZAWA
Grudzień
1923.

M
CZASOPISMO
KINEMA-
TOGRAFICZNE.

Unabhängige
Monatliche Fachzeitschrift
der polnischen
Kinematographie.

Rivista polacca
dell'industria
cinematografica.

Redakcja i Administracja: Marszałkowska 125.

Redaktor naczelny: JAN BAUMRITTER.
przyjmuje od 1-3.

Konto P. K. O. 3666. — Tel.: 236-57, 204-29.

Powszechne T-wo Filmowe S. A.

Centrala: Warszawa, Widok № 10.
Tel.: 153-58, 64-10, 231-24, 217-97.

Następujące filmy, znajdujące się u nas na składzie,
ukaze się w najbliższym czasie:

„OBROŃCA LUDU“

dramat w 6 aktach

z HENNY PORTEN w głównej roli.

„KREW NA PIASKU“
(KRWAWA ARENA)

dramat w 7 aktach wytwórni Paramount
z Rudolfem VALENTINO w główn. roli.

„ROMANS KSIĘŻNICZKI DE VALOIS“
(PRZYGOdy MŁODEGO MEDARDA)

7 aktów podług dramatycznej opowieści
Artura Schnitzler'a
z Michałem VARKONYI w głównej roli.

„OLIWIER TWIST“

8 aktów ze słynnego romansu Karola Dickens'a
z Jackie COOGAN w głównej roli.

Spółka ———
Kinematograficzna

„KOŁOS”

Warszawa, Al. Jerozolimskie 31. — Telefon 255-31.

BRYLANT

wszystkich ekranów świata !

ZŁOTE RUNO KIN

Wielkie arcydzieło
filmowe

wytwórni „Gaumont”
w Paryżu.

DWIE DZIEWCZYNNKI PARYŻA

Dramat życiowy w 3-ch serjach pg. głośnego kinoromansu
Louis Feuillade'a: „Les deux gamines de Paris”.

1-sza Serja

Dzieci bulwarów.

2-ga Serja

Lilja burzą złamana.

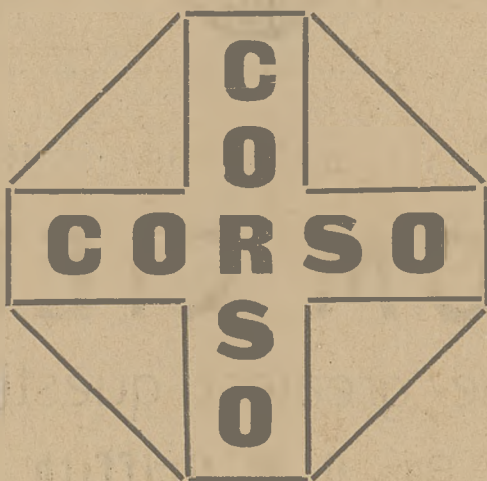
3-cia Serja

Kandydat śmierci.

Agencja Kinematograficzna

WARSZAWA

Telefon 13-88.

Wierzbowa 7.

Telefon 243-92.

przesyła z okazji

ŚWIĄT I NOWEGO ROKU

== 1924 ==

serdeczne życzenia

swoim P. T. Odbiorcom.

Agencja
Kinematograficzna

Warszawa, Wierzbowa 7.

Telefony. 13-88, 243-92.

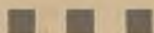
Następne nowości 1923/24:

DOM CIENI

(The greatest question)

Reż. D. W. Griffith

W roli głównej: LILIANA GISH.

IDOL DANCER

(Tytuł polski nieustalony)

z LILJANĄ GISH.

Reż. D. W. Griffith.

Te dwa arcydzieła ukażą się w pierwszych dniach stycznia 1924.

Z nowości 1923/24.

Dotychczas w obiegu:

„HRABIA ESSEX” z Ewą May, Erną Moreną,

„MEKT OUB” z Andre Reuz'em.

„Z ZA KULIS GIEŁDY” z Gaby Deslys.

„TWE USTA KŁAMIA” z Florence Vidor.

„PAMIĘTNIK SZALEŃCA” z Andre Nox'em.

„KUCHARECZKA” z Mary Pickford.

SYN SZATANA

W WARSZAWIE.

W dniu dzisiejszym w okolicach Starego Miasta rozeszła się sensacyjna pogłoska o SYNU SZATANA, który jakoby pokazać się miał w Warszawie.

Wiadomość ta zaalarmowała całe miasto, szerząc wszędzie panikę i zamieszanie. Wobec niejasności wersji, wobec jej egzotyczności, oraz wobec wzburzenia, które z łatwo zrozumiałych względów wybuchnąć może w stolicy, szczególnie zaś wśród ciemnych jej warstw, uważaliśmy za właściwe zbadać tę zagadkową sprawę.

Po długotrwałych i mozolnych badaniach doszliśmy do wniosku, że do żadnych obaw

niema powodu.

Wersja, która krąży po mieście jest do pewnego stopnia prawdziwą, gdyż

SYN SZATANA JEST

to film kinematograficzny, najwybitniejszy produkt polskich wytwórni, wykonany przez artystów teatru „Reduta“, który wyświetlany będzie codziennie w kino-teatrze „NOWYM“ przy ul. Marszałkowskiej 125, począwszy od DZIŚ.

Osobom, posiadającym dziś

w święto

choćby 2 godziny wolnego czasu gorąco polecamy obejrzenie tego niesamowitego dramatu, będącego niebywałym sukcesem polskiej produkcji filmowej.

REDAKCJA.

K I N E M A.

Ogłoszenia:

1 str. Złot. pol. 70

1/2 str. Złot. pol. 35

Konto czekowe P. K. O. Nr. 3666.

Prenumerata wpłacona do 1-go lutego b. r.

za rok 1924 Mk. 8 milj.

za pół roku (do 1/VI) Mk. 4 milj.

Numer pojedynczy Mk. 500.000.

Od redakcji.

Zwykle na tym miejscu pisze się szablonowe powinszowania, które mniej lub bardziej chętnie są przyjmowane przez tych, do których są skierowane. Nie możemy i nie mamy prawa czynienia wyłomów w tych twardych murach prawa zwyczajowego, obowiązującego od wielu lat i oto co chcemy i mamy do powiedzenia:

Zechciejcie P. T. Panowie Dyrektorzy i Właściciele kinematografów, teatrów, biur kinematograficznych i Wyprzeżeni Czytelnicy przyjąć od nas kilka słów powinszowania i serdecznych życzeń. Że są one serdeczne nikt nie wątpi. Skończył się długi rok ciężkiej i męczącej pracy. Tak mówią. Ale... Zawsze jakieś ale. Wcale się nie skończył. Tylko gdy w noc sylwestrową gasi się światło — figlarz ten korzystając z ciemności chowa się i za naszymi plecami kładzie nową maskę dziecka lub młodzieńca, by pod tą postacią iść dalej wraz z nami. Znamy go i spletajemy mu też figła; niech się nie domyśla, że został poznany.

W takiej chwili, kiedy pod dobrym znakiem roz-

poczynamy dalszy etap wędrówki wespół z wiecznie żywym młodzieńcem pozwólcie sobie Panowie złożyć życzenia owocnej pracy ku chwale wielkiej kinematografii. Nie wątpimy, że ze strony W.W.Panów obdarzeni będziemy podobnymi życzeniami i przystępując do dalszej pracy iść będziemy nadal ręka w ręką.

* * *

Zwracamy uwagę WWPP, Właściciele i Dyrektorów kinoteatrów i teatrów, że legitymacje redakcji naszej na rok 1924 są poprawne w czerwonej oprawie. Tem samem unieważnia się dotychczasowe legitymacje w czarnej oprawie, których ważność upływa z dniem 31 grudnia b. r. Jednocześnie podajemy do wiadomości, że uprawomocnionymi osobami z naszej strony do reprezentowania redakcji i korzystania z bezpłatnych biletów wejścia są p. Helena Olszewska, p Bronisław Hermelin jako sekretarz redakcji i sprawozdawca oraz p. Janusz Star — sprawozdawca.

1924

Słowo honoru daję, że nie wiem dokładnie dlaczego to w noc sylwestrową trzeba się cieszyć, bawić, zacierać i rozcierać (bo zimno) ręce, upijać się, robić awantury, krzyki i zamieszania, dlaczego akurat ostatni dzień roku na te uciechy wybrano i postanowiono w ciemnościach, po omacku rozpocząć rok nowy. Przecież o wiele racjonalniejszym byłoby właśnie tę noc poświęcić na krótkie rozmyślanie nad tem co się przez ten rok zrobiło? Pardon!... Excusez!... Zapomniałem, że do tego trzeba umieć myśleć. Proszę się na mnie gniewać jeżeli kogokolwiek obraziłem moją propozycją myślenia (czelność co?) ale wiecie, tak samo lizie na język, że... że trudno. A ja, wśród wielu wad mam jedną wadę ogromną, której mi nikt u nas nie przebaczy. Nie tylko ludzie obcy, ale nawet koledzy po piórze. A tych jest tak wielu. Gdyby przeprowadzić statystykę, znalazłoby się u nas 35% ludzi tworzących. Mniejsza o to co i jakie brednie... jednym słowem autorzy scenariuszy.

Reszta to co innego. Kategoria wyższa — politycy. Multum jest u nas tych p.t. panów opiekunów, reformatorów, restauratorów (nie właściciele restauracji broń Boże!) operatorów kinematograficznych, znachorów, magnetyzerów, reżyserów filmowych, socjalistów, antysemitów, wszystko to pro patria lub ad maiorem Dei gloriam. Każdy wie jaknajlepiej, co i jak trzeba zrobić, przerobić, dorobić, co trzeba wyciąć, oberwać, co nalepić na szyby tramwajowe, jak rozporządzić aby było dobrze i podobało się publiczności, każdy wie najlepiej na czem polega upadek, rozstrój, niedola, niedołość, nieudolność, które sprawiają, że jest tak źle, że gorzej być nie może. Bo oczywiście — należy do dobrego tonu i do dowodów wielkiej fachowości i orjentacji filmowej twierdzić że tak źle jest istotnie. I właśnie całem naszym nie- szczęściem jest to że mamy szczęście do tych ludzi,

którzy się tak pieczołowicie troszczą, radzą nad nami rozpaczliwie, kiwając pustymi głowami i załamując ręce, że szukają na wszystkie strony najrozmaitszych sposobów jakby nam ulżyć, a faktycznie naciągają nam stawy, wyciągają forszę za bilety do kin, wyłamują ręce, masują grzbiet stawiają stopy baniek i pijawek, oblepiają plastrami (słupy) i zwolują posiedzenia zjednoczonych Związków.

Tak, tak przeżacni czytelnicy i członkowie pięciu Związków filmowych.

Niech się wam nie zdaje, że to tak łatwo to wszystko naprawić i stworzyć dobry obraz. Tego nie powiedziałem. Ja może sam (ale tylko wtedy gdy jestem sam) mam pewne plany, projekty, pomysły mniej lub bardziej nieudane, ale nie mówię o tem głośno bo w kinie trzeba milczeć i nie narzucam się nikomu. Nie chcę, jeżeli zaś o prawdę chodzi boję się. Przecież mnie tak wygodnie patrzeć i kazać pisać sprawozdania (co na to p. Włast). Niech się inni męczą ja się przyzwyczajam do wygodnego życia. Wszyscy ci, o których mówiłem są dla mnie jak wózek nędzarzy, w którym beznogi zazdrości tym, którzy mają sparalizowane ręce i oczywista nadwrot. Dla porządku.

Kroczyłbym dalej tym samym torem i może przy okazji i oczywiście niechcący zaczepiłbym się o p. Spielmana, może nawet dyrektora Tarlera etc...

Ale dyrektor Liebesman mówi że to shoking:

Zresztą będą mnie krytykować jak „Niewolnicę miłości“ (p. Trystan) co byłoby bardzo pożądane, jeżeli byłoby zrobione mądrze, (podkreślone) ale ja znam swoich gości tak jak kasę redakcyjną i importowane przez Rymowicza obrazy.

Ze złotej serii
wytwórni „R. P. FILM“
„Atakuaipa“
H. Bigoszt i I. Miastecki
Realizacja:

„Erneman”

Wielki wybór stale na składzie

Przyjmujemy do sprzedania
cenzurowane obrazy kinematograficzne.

Wyświetlanie takowych na miejscu.

Olbrzymi skład węgli kinematograficznych „NORIS“ na prąd stały i zmienny

Warszawa „VENTAFILM“ Widok 24.
Tel. 252-51.

Pisał Hermelin w poprzednim numerze o krytyce i chciałyby tylko dodać w mniej może ostrej formie jeszcze kilka słów, a mianowicie:

Bardzo rzadko zdarza się, że jakaś krytyka jest samorzutnym gestem bezinteresowności i prostego chociażby odwdzięczenia się za estetyczną czy duchową przyjemność, albo poparciem czegoś, co szuka i zasługuje na poklask. To się „nie opłaca“. W tym jednym zdaniu zamyka się wiele smutnej prawdy, której nikt nie chce powiedzieć, bojąc się, że go o to również posądzą. Trudno tak jest. I tak jest wszędzie. Nieprawdaż p. Hertz?

Prawda, że kino obsługiwane jest u nas przez krytykę w sposób zewnętrznie normalny. Ta systematyczność nie powinna nas jednak wprowadzać w błąd. Pomimo tych zewnętrznych pozorów, jakie ona stwarza krytyka kinematograficzna jest u nas w gruncie rzeczy dziełem przypadku, to znaczy, komuś przypadła kolacja lub jakiś nieznaczny lecz dużo znaczący udział w markach polskich (Hrabina Paryża). Kazimierz Wroczyński, skądinąd bardzo ceniony i szanowany literat mawiał w takich wypadkach, jeszcze za dobrych przedwojennych czasów, że pisze „Złotem piórem“.

No! ale bez zazdrości i smutku.

Przecież pomimo, że tak refleksyjnie jestem nastroszony warto się z nimi cieszyć. Bo nawet politycy i krytycy to też ludzie. Można tak razem z nimi szampana (marzenie ściętej głowy). O ironjo! i święta melancholjo! O nadobne świętobliwe i nieuważdzone i zawiedzione niewiasty! Czy i w tym roku 1924 (pańskim 1924) wytrwacie w swych zakamieniałych przesądach chowania na wyłączny użytek wdzięków i cudów swych ciał dziewiczych? O żony zdradzające i zdradzani mężowie! Czyż nigdy nie przyszło wam na myśl zdradzić raz jeden kochanka — jak w dobrym scenariuszu — z... własnym mężem, lub z dyrektorem Liebkowem.

A może w noc sylwestrową! (nie tytuł obrazu)

Ach! ta jedna noc. (właśnie, że tytuł).

Mam skromne wymagania (znają mnie z tego wszyscy), ale wyjątkowo chciałbym mieć...

No co? jedną chwilę spokoju (i własne kino)

Józef Kac

Ajent branży kinematograficznej

Z powinszowaniem Nowego Roku 1924

Warszawa

tel. 243-16.

Złota 62, m. 29.

I chciałbym wiedzieć ilu to w tę noc polityków nie będzie politykowało (chyba, że z kobietami), ilu krytyków przestanie krytykować oczywiście kobiety a nie filmy, ilu będzie zdradzonych mężów, żon, kochanków, kochanek, ile krwi popłynie dobrowolnej, a niewinnej, ile Kaden sprowadzi obrazów i chciałbym wiedzieć kto o mnie pomyśli? Chyba nikt! albo jakiś wierzyciel.

Wiem, że otrzymam kilka anonimów, z piśmieni nemi całusami i papierowymi uściskami, albo z postrachem bym się nie odważył powtarzać tego co napisałem, lub jeden ulgowy bilet do „Stylowego“ na jedną osobę.

Mogą mnie o coś oskarżyć, kto wie? Zabawić się w społeczeństwo prokuratorów.

I chciałbym jeszcze wiedzieć co będzie z „Varsavią“ i co z kinematografią polską? i czy ciągle nad kinoteatrami warszawskimi wisić będzie trapiąca zmora siedmiu męczenników (publiczności) braci Lejmanów.

Stwierdzono tylko że:

Dyr. Smoczyński gdzieś komuś powiedział, że kiedyś będzie lepiej.

I co wy na to?

Wszystko się kręci jak w kinie-

Jan Baumritter.

Prenumeratę

za pierwsze półrocze 1924 r.

Mk. 4.000.000 (wraz z przesyłką pocztową)
prosimy wpłacić na nasze konto P.K.O. 3666.

Administracja.

Dom ==
Handlowy

„MUZA-FILM“

WYPOŻYCZALNIA FILMÓW KINEMATOGRAFICZNYCH

Kraków, Florjańska 44.—Telefon № 2001. Adres dla depez: „MUZAFILM“, Kraków.

Rach. Pocz. Kasy Oszcz. 148. 896.

Rach. bież.: Powszechny Bank Kredytowy w Warszawie, Marszałkowska 149. Filja w Krakowie, Rynek gł.

!! Rezerwujcie terminy na przyszły rok dla dwu najbardziej kasowych i popularnych obrazów naukowych !!

HYGIENA MAŁŻEŃSTWA

Wielki film uświadamiający w 6-iu częściach wykonany przez uniwersytety i kliniki w Paryżu, Pradze i Wiedniu.

Film ten ilustruje niebezpieczeństwo, wynikające dla ludzkości i złego doboru małżonków, tworzących nowe pokolenie, będące wiecznym ciężarem społeczeństwa.

Co powinni wiedzieć narzeczeni i małżonkowie? Hygiena płciowa. Hygiena ciąży: skutki złego doboru małżonków. Proces zapłodnienia i rozwoju zarodka.

Zakazane zabiegi i ich skutki.—Poród.

!! Film ten wyświetlany w kinie „NOWY“ poruszył wszystkie sfery stolicy. !!

Wykonany przez uniw. kliniki w Wiedniu i Steinhofie
film w 4-ch wielkich częściach

CHOROBY WENERYCZNE

ilustruje przebieg, skutki i sposoby zaradzenia wszelkiego rodzaju chorób wenerycznych, tej straszliwej plagi ludzkości.

Film, który pod koniec ubiegłego sezonu osiągnął najwyższe powodzenie będąc przez 6 tygodni demonstrowanym w kine „STYLOWYM“ w Warszawie.

Nowa kopja !

!!! Ze względu na swe wielkie znaczenie filmy te, ciesząc się protektorem instytucji lekarskich, korzystają ze znacznych ulg podatkowych.

Przedstawicielstwo na Kongresówkę, Poznańskie i Kresy:

Towarzystwo „PRIMAFILM“ Sp. z o. o.

Warszawa, Zgoda 10.—Telefonu № 503-15.

Adres dla depez: „PRIMAFILM“, Warszawa.

Dom —
Handlowy

„MUZA-FILM“

WYPOŻYCZALNA FILMÓW KINEMATOGRAFICZNYCH

Kraków, Florjańska 44.—Telefon № 2001. Adres dla depech: „MUZAFILM“, Kraków.

Rach. Pocz., Kasy Oszcz. 148.896.

Rach. bież.: Powszechny Bank Kredytowy w Warszawie, Marszałkowska 149. Filja w Krakowie, Rynek gł.

Programy cieszące się wszędzie niesłabnącem powodzeniem:

KABARET POD NIETOPERZEM sześć aktów z życia wielkomięjskiego.

W rolach głównych: WERNER KRAUSS i HUGO FLINK.

Olimpiada samochodowa. Regaty na morzu. Wspaniałe sceny baletowe w jednym z największych teatrów świata. Misterje wielkomięjskiego życia.

MARKIZA Z CLERMONTU w 6-iu aktach z prologiem i epilogiem.

Wspaniały obraz stylowy na tle wielkiej Rewolucji.—Romantyczna historia dyrektora wędrownego cyrku.—Bajeczna gra dwojga młodych artystów.

UPIÓR NA ZAMKU MORTONA Sensacyjny obraz na tle średniowiecznej legendy w 6-u cz.

W obu tych obrazach kreuje główne role podwójne:

przeurocza GRIT HAID oraz HARRY DE LOON, znany partner Lucy Doraine.

TAK CZY NIE Rozstrzygająca chwila w życiu kobiety.

Amerykański dramat w 6-u aktach z fenomenalną NORMĄ TALMADGE.

TRAGEDJA DOMU BANG Sensacyjny dramat w 6-u aktach

na tle wielkiej katastrofy, wywołanej zatonięciem „Oceanji“.

W rolach głównych: EVI EWA, KAROLA TOELLE, MAX RUHBECK.

W najbliższym czasie po ocenzurowaniu podamy tytuły kilku doskonałych najnowszych obrazów z wybitnymi artystami.

Bogata reklama do dyspozycji. Prosimy obejrzeć i przekonać się!

Przedstawicielstwo na Kongresówkę, Poznańskie i Kresy:
Towarzystwo „PRIMAFILM“ Sp. z o. o.
Warszawa, Zgoda 10.—Telefonu № 503-15.
Adres dla depech: „PRIMAFILM“, Warszawa.

Dom —
Handlowy

„MUZA-FILM“

WYPOŻYCZALNIA FILMÓW KINEMATOGRAFICZNYCH

Kraków, Florjańska 44.—Telefon № 2001. Adres dla depesz: „MUZAFILM“, Kraków.

Rach. Pocz. Kasy Oszcz. 148. 896.

Rach. bież.: Powszechny Bank Kredytowy w Warszawie, Marszałkowska 149. Filja w Krakowie, Rynek gł.

Już niedługo ukaże się w Warszawie słynny film zimowo-sportowy
w 6-iu częściach.

CUDA ŚWIATA LODOWEGO

Monumentalny film
szwajcarskiej wytwórni.

Owoc żmudnej kilkuletniej pracy najlepszych sportowców i operatorów świata, odsłaniający
w sposób frapujący precudowne i pełne niezwykłego uroku życie na lodowcach.

Brawurowa akcja na wysokości 4800 metrów nad poziomem morza.

Miejsce akcji: **Szwarcwald, Garmisz, Tyrol i Szwajcaria (Jungfrau).**

Specjalność: zdjęcia aparatem zwalniającem tempo.

!!! Dla dzieci i młodzieży dozwolony. !!!

Bajeczne wiraże !

Niedościgniona technika !

DROGA DO JEJ SERCA

Romans filmowy w 7-iu aktach
z życia arystokracji rosyjskiej.

W rolach głównych:

MANJA CZACZEWA i chińczyk NIEN - SON - LING.

Oryginalne zdjęcia wielkiego Oceanu i olbrzymich doków okrętowych,

RYCERZ DWORU KRÓLOWEJ ELŻBIETY

• Wystawowy dramat angielski z życia dworskiego.

W roli głównej:

słynna SARAH BERNHARDT jako królowa Elżbieta.

LON FELLEGIN „ hrabia Essex.

Przedstawicielstwo na Kongresówkę, Poznańskie i Kresy:

Towarzystwo „PRIMAFILM“ Sp. z o. o.

Warszawa, Zgoda 10.—Telefonu № 503-15.

Adres dla depesz: „PRIMAFILM“, Warszawa.

Dom ==
Handlowy

„MUZA-FILM“

WYPOŻYCZALNA FILMÓW KINEMATOGRAFICZNYCH

Kraków, Florjańska 44.—Telefon № 2001. Adres dla depeusz: „MUZAFILM“, Kraków.

Rach. Poczł, Kasy Oszcz. 148.896.

Rach. bież.: Powszechny Bank Kredytowy w Warszawie, Marszałkowska 149. Filja w Krakowie, Rynek gł.

Clou sezonu !

Clou sezonu !

Najnowsza chluba słynnej wytwórni FIRST NATONAL Co. New-York.

TAJEMNICA BIAŁEJ TWARZY

(Ming Toy)

Wspaniały obraz z życia chińskich niewolnic w 7-iu częściach.

z Konstancją Talmadge

najsłynniejszą obecnie pięknnością i gwiazdą ekranów Ameryki w roli głównej.

Niezwykły ten film egzotyczny zawiera szereg nadzwyczajnych scen, bajeczną wystawę i grę doborowego zespołu.

Obraz ten odkrywa **tajniki handlu niewolnicami.**

Każdy znawca i amator kina musi film ten zobaczyć, aby mógł sam orzec, że niczego podobnego jeszcze u nas nie demonstrowano.

Ukaże się niedługo w jednym z pierwszorzędných kinoteatrów stolicy.

Śliczne wiraze !

Przemiła akcja !

Szczyt sensacji !

Cuda techniki !

„ZBRODNICZA MAŁPA“

Najpotężniejszy obraz sensacyjny wytwórni First National Co. New-York.

Dramat w 7-iu częściach.

Pierwszorzędny zespół z uroczą i słynną **AGNES AYERS** na czele.

Z niebывałym napięciem i zainteresowaniem śledzi się niezwykle przygody amerykańskiego reportera na lądzie, morzu i w powietrzu.

Transfuzja mózgu straceńca goryłowi.

Podziwu godna reżyserja, znakomita wystawa oraz niewidziana dotąd pełna emocji akcja wprowadzająca widza w zachwył.

Przedstawicielstwo na Kongresówkę, Poznańskie i Kresy:

Towarzystwo „PRIMAFILM“ Sp. z o. o.

Warszawa, Zgoda 10.—Telefonu № 503-15.

Adres dla depeusz: „PRIMAFILM“, Warszawa.

T-wo „PRIMAFILM“

SP. Z OGR. ODP.

Warszawa, Zgoda № 10 — Tel. 503-15.

Adres dla depeesz: „PRIMAFILM“, Warszawa.

Prosi o rezerwowanie terminów na następujące szlagiery:

- 1) **„CÓRKA ZABÓJCY“** Dramat wytwórni Pathé Ermolieff w 6 aktach ze słynnym SEWERINEM MARSEM (odtwórcą gł. roli w obrazie „J'accuse“ i VERA CARALLY w rolach głównych.

* * *

- 2) **„MY RZĄDZIMY ŚWIATEM... A NAMI KOBIETY“** Francuska wytworna komedia w 2-ch aktach, połączona z wielką rewją ostatnich mód paryskich.

* * *

- 3) **„TRAGEDJA PODLOTKA“** dramat salonowo-sensacyjny w 2-ch serjach, 10-u aktach, grają gwiazdy ekranów Paryża jak Krauss, Joubé, Ginette Maddie, Armand Bernard (komik).

* * *

- 4) **„POSZUKIWCZE PRZYGÓD“** Niezwykły dramat sensacyjny o silnem napięciu. Nowość i w obrazie tym grają jednocześnie najwybitniejsi artyści francuscy, amerykańscy i angielscy.

* * *

- 5) **Tragedja Zamku Sandomierskiego** Obraz wytwórni „Svenska“ Stockholm. Rzecz dzieje się na zamku Sandomierskim w Polsce. Udział biorą najlepsze siły ekranów szwedzkich: TORA TEJE i SVENVONEM na czele.

* * *

- 6) **„JEJ PIERWSZA MIŁOŚĆ“** Dramat reżyserji Griffith'a ze świetlaną LILJANĄ GISH.

* * * *

Ponadto posiadamy wiele innych pierwszorzędnych szlagierów.

Przedstawicielstwo na Małopolskę i Górny Śląsk:
Dom Hanolowy „MUZA-FILM“ Kraków, ul. Florjańska 44.

Przegląd dzieł sztuki kinematograficznej na ostatnich ekranach.

Kino „FILHARMONJA“.

S Z E I K.

Od południa z pustyni wiatr suchy przywiódił zar — namiętność, przed którego oddechem niewiasta w płasku objęciach się skryła. Potężnym swym tchem przyciąga, nęci i podnieca, rozbija w tysiące drobnych, jasnych ech, z których każde staje się oddzielną niezależną potęgą, wzmagającą się wraz z piętrzeniem się przeciwności, podniecającą do dalszych prób, których ostatecznym uwieńczeniem jest zwalczenie oporu. I od tej chwili zaczyna się jedno pasmo tryumfów i nowych poczynań ku wielkiej bogów i miłości chwale. Ale biada istnieniu, które jest dzieckiem Rozkoszy i Grzechu, zrodzonym z tragicznych snów obłędu, biada, jeżeli choć na chwilę zapomni o prapoczęciu swoim. I zdarzają się wówczas momenty, że z rozgoryczoną twarzą staje w oknie, z rozpaczą całując gliniasty cmentarz i z okrucieństwem wspomina chwile rozkoszy.

Tylko czasem, kiedy w niepamięć zatrze się ekstaza dawnych chwil, pięknych chwil grzechu — przychodzi metamorfoza, przerodzenie się w nowe, pełne pragnień i pożądań istnienie.

Takim przerodzonym, zgoła nowym człowiekiem jest bohater „Szeika“ Achmet ben Hassan. Zrodzony z ojca Francuza i matki Hiszpanki, przygarnięty przez Arabów i przez nich na pustyni wychowany do lat młodzieńczych, styka się potem nagle z kulturą Europy nie przeczuwając nawet, że tu jest jego kolebka. Przywykł jednak do piaszczystych obszarów wolnej pustyni, gdzie każdy pełną pierś czerpie powietrze, do tych bezmiernych piaszków Sahary, gdzie o ile posiada się świadomość swojego człowieczeństwa jest się panem świata i ludzi, panem, z którym mierzyć się może tylko Allah. Taki jest już rys psychologiczny „Szeika“. Nie przywykłem do tego by ktoś nie słuchał moich rozkazów — oświadczył sam. Ale Szeik kocha. Jak długa jednak kocha nieświadomie, nie zdając sobie sprawy z tego, że jego uczucie to właśnie miłość, więzi u siebie kochankę i tylko w chwilach jakiegoś przebłysku świadomości okazuje jej bezgraniczne zaufanie. Pozatem nie więcej. Zupełnie inaczej reaguje na tę innowację Diana Mayot, którą szeik więzi. Przeświadczona, że pobyt w obozie Achmet ben Hassana jest dla niej ciężką i upokarzającą niewolą; pogrąża się w rozpacz i wmawia w siebie, że znienawidziła Szeika. Ucieka nawet. Ale w ostatniej chwili kiedy pada ciężko ranny w walce o nią właśnie, i kiedy otwierają się dla Diany wrota, przez które spokojnie może powrócić do rodzinnego Paryża, okazuje się, że nienawiść ta nie była niczem innym jak tylko miłością. I zostaje, ale tylko po to by wraz z ukochanym powrócić do kraju.

Przeminał zdaje się bezpowrotnie okres kiedy publiczność tłumnie odwiedzająca kinematografy żadna była sensacji. Dziś kiedy napięcie nerwów przeszło już swój kryzys, wymagania są zupełnie odmienne. Szuka się wrażeń w egzotyce orjentalistycznej, lub w czystym realizmie codziennego życia. I w tych kategoriach obrazów znajduje się zaspokojenie tej chęci, której objawem jest dążenie do czegoś nieznanego, pozbawionego wszelkiego szablonu.

Takim obrazem jest „Szeik“. Rudolfo Valentino nieprzeciętny dzięki swym warunkom zewnętrznym aktor opiera grę swą mimiczną, mającą być wyrazem południowej namiętności na niespotykanej dotychczas grze ust i oczu, które w roli tej spełniają u niego funkcje serca. Kocha i pożąda oczami. Piękna w swych zapędach pełnych ekscentryczności Agnes Ayres dopełnia całości wrażenia tego filmu z którego wionie niesłychana pogoda i spokój, blask niczem niezmaconego błękitnego nieba Sahary.

(Własność „PETEF“)

Bronisław Hermelin.

Z powinszowaniem Nowego Roku 1924

„STARFILM“.

Kino „CORSO“.

Panna mężatka.

Zdarzają się w życiu człowieka momenty kiedy musi sobie powiedzieć kilka słów szczerzej i nagiej prawdy, która w ten czy inny sposób sprowadza się ostatecznie do jednego niebezpiecznego i bardzo ryzykownego słowa: kocham. Niebezpieczne, ryzykowne i odpowiedzialne. Zdawałoby się napozór, że przecież nie się nie stało, nic nie zaszło, więc jaka odpowiedzialność. A jednak jest. Jest tym obowiązkiem współżycia, które dla nieprzygotowanych staje się jakby przywiązaniem do galery, zwłaszcza dla tych, których fortuna majatkowa skromna jest i nie wystarcza na wymagania codzienne. I wtedy trudno jest jeść całusy na śniadanie, pieszczoty na obiad, a na kolację.... W tej samej mniej więcej sytuacji znalazła się p. Janka Osten (Ica Lenkeffy), dziewczyna wychowywana u starej ciotki za pieniądze ojca. Kiedy jednak ojciec przez pewien czas nie dawał o sobie znaku życia, ciotka uczyniła z Janki pokojówkę, która kochając swego dawnego nauczyciela muzyki bierze z nim ślub w tajemnicy przed najbliższymi.

Z tą chwilą najświętszym obowiązkiem staje się dziecko, a kiedy i ono na świat przychodzi wszystko zstoby normalnym trybem i nie byłoby scenarjusza kinematograficznego, gdyby p. Osten nie dorobił się olbrzymiej fortuny, a młody muzyk zachorował. Jaśnie Wielmożny p. Osten marzy teraz o wielkiej karierze swojej córki, chciałby ją widzieć hrabiną lub baronową, (boć przecież majątek na to pozwala), a nie wiedząc, że córka jego wyszła już za mąż, oświadcza jej to podczas pierwszej rozmowy. Janka zostawia chorego męża i dziecko i przenosi się do domu ojca, gdzie w krótkim czasie przyzwyczajają się do zbytku i przepychu. Z mężem spotyka się coraz rzadziej, coraz częściej zaś z młodym baronem, którego przeznaczył jej ojciec. Kiedy baron oświadczył się, Janka odpowiedziała mu szczerze, odsłaniając przed nim całą prawdę. Potem Pan Osten wydaje wielki bal i w chwili kiedy Janka tańczy i bawi się dziecko jej ciężko chore, niemal dogorywa. Dopiero nad ranem opuszcza ona dom ojca i w chwili kiedy przychodzi do domu, wynoszą jej dziecko. To sprowadza roztrój nerwowy. Z polecenia lekarzy wyjeżdża na południe, o czym dowiaduje się mąż i spieszy tam również wraz z uratowanym dzieckiem. Następuje spotkanie i zgoda, prawda się wyświetla i szczególnie zadowolony jest dziadek, któremu wnuk spadł jak z nieba.

Można śmiało przypuszczać, że obraz ten należy do cyklu tych filmów, których ogólny tytuł brzmi: „Miłość zwycięża“. Ale do tego trzeba być zakamieniałym fanatykiem i wierzyć, że naprawdę odbywa się jakaś walka, gdy tymczasem uczucie nie walczy, a nie walcząc nie może zwyciężyć i choćby dlatego niema mowy, o jakimkolwiek bądź pokonaniu przeciwności. Zresztą! W wieku dwudziestym, każdy doskonale wie, że jeśli są, nie jest egoistą trzeba być nędzarzem, pod każdym względem, a jeśli się kocha to z premedytacją. Śmieszne, co? Ale tak jest istotnie i nie należy nawet próbować dokonywania najdrobniejszych zmian. To jest vis maior.

Dom
Handlowy

„JARFILM“

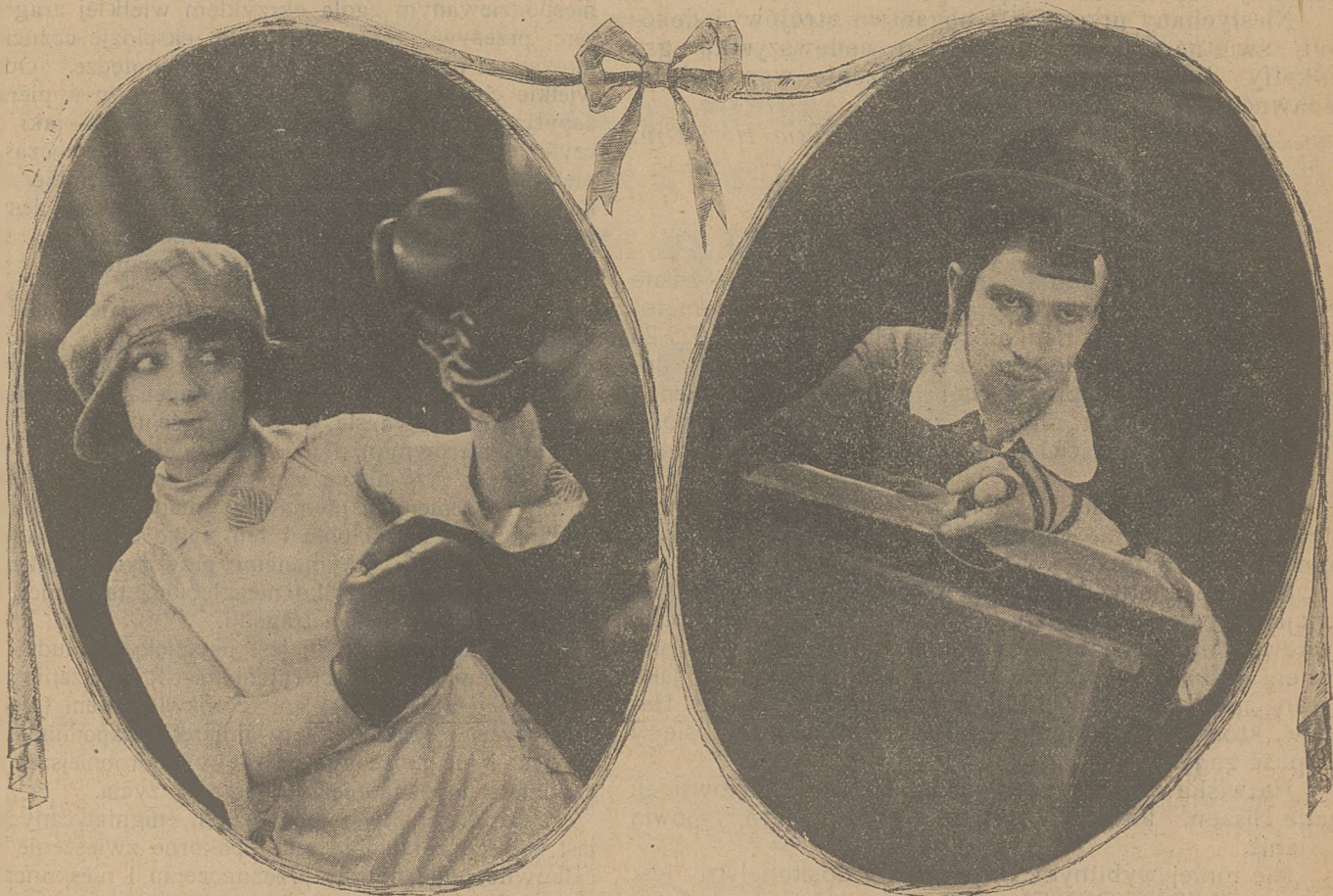
WARSZAWA

Wilcza № 2, m. 2.

Telefon 84.71.

Konto czekowe w P. K. O. 6440.

Nasze szlagiery na 1924 r.

NAJWIĘKSZA SENSACJA SEZONU 1923—1924.

Jeden z najdłuższych filmów—2600 metrów.

W S C H Ó D i Z A C H Ó D

Przygody młodej amerykańskiej dziewczyny w Polsce.

W rolach głównych:

MALY PICON i JACÓB KALICH

Dla młodzieży dozwolone.

Między dwiema Kobietami...

Jest to jeden z największych szlagierów amerykańskich sezonu 1923—1924.

Wzruszający dramat psychologiczny w 8 ak.
z przecudną **FLORENCE REED**
w roli głównej

Przez miłość i zemstę

Awanturniczo-sensacyjny film francuski w 7 aktach
z życia greckiego, według powieści **Sir A. Hope'go**.
Przepiękny widok wysp greckich.

Dla młodzieży dozwolone.

Zemsta Cyganki

6 aktów miłości, wzruszeń i rozpacz. Arcydzieło
francuskiej wytwórni „Eclipse”. W rolach głównych
najpiękniejsza para artystów:

Claude Merelle i Charles do Rocheford.

Walki byków. Czary, zaklęcia, wróżby cygańskie i inne sensacje.

Jest jednak w nas wszystkich jakaś „siła fatalna“, która w wypadkach podobnych nie pozwala nawet myśleć i czyni z człowieka jakąś płonącą bezrozumną masę, pędzącą po linii najmniejszego oporu. Jest to dążenie do szczęścia, któreby w chwili kiedy gaśnie zostawiło wspomnienie. „Un souvenir heureux est — peut être — plus vrai sur la terre, que le bonheur“. Szukajmy wspomnień szczęśliwych.

Niestęchany przepych i bogactwo strojów i dekoracji, świetne zdjęcia z natury, a nade wszystko gra Lenkeffy dają każdemu z nas złudzenie wspomnienia niedawno przeżytego szczęścia.

(Własność „PETEF“)

Bronisław Hermelin.

„STARFILM“.

Towarzystwo kinematograficzne STARFILM — znane z solidnego traktowania przemysłu i sztuki kinematograficznej — nadsyłając nam prospekt filmów na rok 1923/24 nie sprzeniewierzyło się swej zasadzie, dla której dobiera tylko filmy o prawdziwej wartości artystycznej. Wysoki poziom tych filmów zapewnia im kasowość, uznanie wśród właścicieli kinoteatrów i powodzenie wśród publiczności.

Szereg znakomitych obrazów otwiera arcydzieło ostatniej doby p. t. „UMIERAJĄCE NARODY“, tragedia filmowa w 12 aktach.

Świetne zdobycie techniki filmowej i potężna inwencja reżyserska znalazły tu wdzięczne pole do popisu. Wystawny film ten obfituje w piękne obrazy, wibruje rytmem karnawału, porywa potęgą wizjonerską, z jaką zostały zrealizowane krótkie, a syntetyczne dzieje Narodów, które w zaślepieniu egoistycznym stoczyły się w przepaść zagłady.

Nazwiska zaś wykonawców, Heleny Makowskiej, Egede Nissen, Pawła Wegenera, Fr. Körtnera, mówią za siebie.

Nie mniej wybitnym, nie mniej doskonałym jest film pt. „BŁĘDNE OGNIĘ“, niesamowita uroda i przedziwna gra Anity Berber święci triumfy w tym wstrząsającym dramacie dwóch kobiet walczących o serce mężczyzny. Dramat rozgrywa się w kopalni, wśród grozy życia górników, wśród frapujących scen, takich np. jak powódź w kopalni, przerwane tamy, ekspedycja ratunkowa etc.

Odmienny znów, nieco pogodniejszy charakter posiada film włoski pt. „ZA JEDEN POCAŁUNEK“, odtwarzający dzieje człowieka, który stając w obronie honoru znieważonej kobiety, przypląca swój czyn bohaterski cierpieniem, a wreszcie śmiercią. Jean Angelo i Sylwia Gray z finezją odtwarzają główne role w świecie namiętności i cierpienia, który otwiera się przed oczami widzów.

„NOCNA ESKAPADA“ (tragedja jednej nocy) to film nawszkroś nowoczesny. Oryginalny w pomyśle, wyreżyserowany przez Carola Grune z tak wielkim zrozumieniem najnowszych wymagań ekranu, że napisy stają się wprost zbędne, film ten stanowi biesiadę artystyczną złożoną z zamorskich niekosztowanych dotąd potraw. Wśród wykonawców pierwsze skrzypce gra nieporównana w uroku Aud Egede Nissen.

Film „NIE ZABIJAJ“ jest najwymowniejszym przykładem, że dramat sensacyjno kryminalny może wznieść się na zawrotne wprost wyżyny artystyczne, jeśli pozyska wykonawców tej miary co Conrad Veidt, Reinhold Szyncl i Marja Kierska. Dramat rozgrywa się w sferach arystokracji, co pozwala realizatorowi roztoczyć przed okiem widza śliczne zdjęcia salonów, bogactwo środowiska.

Ruchliwe i ambitne biuro kinematograficzne STARFILM wychodząc z założenia, że dobry obraz sam przez się jest kasowy nadesłało prospekt powyższych filmów, dla których ze względu na ich poziom artystyczny, — reklama jest najzupełniej zbędna.

Kino „ROCOCO“

„Hrabina Paryża“

3-cia i 4-ta serja. (zakończenie)

Zelektryzowana pół roku temu Warszawa, zaskoczona niespodziewanym zgłolem okrzykiem wielkiej tragedji czterech serc, przeżywa teraz powtórnie eksplozję uczucia, niepomowaną i niezmierną w swojej potędze. Odżyły znów wielkie chwile napięcia, kiedy z zapartym w piersi oddechem zapytywano trwożliwie: co będzie dalej? jaki rezultat? po czyjej stronie prawda? Zdawało się naówczas, że dwie pierwsze serje stanowią zamkniętą w sobie i ściśle zakończoną artystyczną całość. Tem większa jest dzisiejsza gorączka, że wybuchła ona niespodziewanie, zapowiadana jedynie krótkimi zagadkowymi wzmiankami.

Tragedja serc hrabiny i damy z ówczesnego świata, człowieka nawszkroś kulturalnego, wcielenie estety, i apasza, tragedia orlich losów, marzeń o wielkości i sławie, zakończona złamaniem skrzydeł, i tak już opalonych w podniebnym locie fantazji, rozgrywa się w swym ujściu, którego od tak dawna szukała, nierównym płynąc łożyskiem.

Znów przesuwają się przed oczyma zbolale postacie, bólem i cierpieniem niemal w manekiny zmienione, przekształcone w dzieci bólu i tem tylko dają świadectwo, że są istotami żywymi, utrzymanymi przy życiu, jakże dla nich małowartościowem, tylko niezgłębioną tajemnicą ich czterech w jedno łączących się, tragedji.

Charakterystyczna jest psychologia ludzi trawionych jakimś wewnętrznym cierpieniem. Rozwiązanie zagadki swojej tragedji utożsamiają oni z rozwiązaniem tajemnicy własnego życia i szukają go w śmierci. Zapominają, że śmierć nie jest i nie może być nawet w najdrobniejszej części przyczynkiem do odgadnięcia tajemnicy życia.

Rezultatem tych mamiących, enigmatycznych rozmyślań jest zawsze załamanie rąk i pokorne zwieszenie głowy, oraz całkowite poddanie się przeznaczeniu i nieskonczenie wielka wiara w fatalizm.

„Mężczyzna z przyszłością i kobieta z przeszłością“ oto arcykwiat ludzkości, oto ozdoba drobnych postaci z wielkim szumem i patosem biegających tam i napowrót po ziemi.

Hrabina Moreau jest tą kobietą, która ma za sobą przeszłość, mniej czy bardziej sensacyjną i głośną, ale pewną — Adre Rabatin — mężczyzną z przyszłością dzięki swoim warunkom zewnętrznym, z przyszłością mniej pewną.

Po piętnastu niespełna latach przekonani nawzajem o swem nieistnieniu spotykają się i wygasła zdawałoby się miłość odżyła na nowo. Ale Adre Rabatin jest jednocześnie kochany przez córkę hrabiny Moreau, hrabiankę Kitty, która miłości tej zwierza się matce swojej sądząc, że rozmawia z siostrzenicą kamerdynera Gustawa.

Bez entuzjazmu, majestatycznie toczy się akcja, obciążona piętnem fatalizmu. Wspaniała gra Mia May, Eriki Glesner, Gajdarowa i Janningsa, umiejętne operowanie wszystkimi środkami technicznymi, zbliżeniami i ciężąca nad wszystkim atmosfera cierpienia.

„Cierpieniem jest rozłąka z ukochanymi, cierpieniem życie z tymi których się nie kocha“

(Własność „Lechfilmy“)

Bronisław Hermelin.

Z powinszowaniem Nowego Roku
1924

Warszawa, Nowy-Swiat 57
tel. 98-09.

Laboratorium kinemat.
„FALANGA“

B i u r o
Kinematograficzne

„COMPANIA-FILM”

Warszawa, Zielna № 4.—Telefonu № 176-28.

Adres teleg. „COMPANIAFILM“, Warszawa Zielna 4.

Sensacja sezonu !

Kasa zapewniona !

Szlagier !

Rekord kasowy osiągnął na premierze w Kino-teatrze „APOLLO“ w Warszawie.

„ŚMIERTELNY DYM“ Dr. awanturyczny w 6 aktach
z udziałem kur i dzikich zwierząt.

„WALKA O RZYM“ Dr. w 7 potężnych aktach reżyserji Enrico Guazoni,
twórcy obrazów „QUD VADIS“ i „MESSALINA“.

NIPPON.
KYOTO.
NIKKO.
MATSUSHIMA.

Największa krwawa katastrofa ostatniego wieku
Trzęsienie ziemi w Japonji

TOKIO.
YOKOHAMA.
Wulkan Fujiyama.

w 2-ch częściach mtr. 800.

Wszystkie Kino-Teatry żądajcie naszej oferty !!!

MŁODY POWSTANIEC dramat na tle walk o niepodległość
St. Zjed. Ameryki Północ.

DUCH CZASU oryginalny dr. amerykański w 6 cz. Mary Alden w roli gł.
znana z obrazu MATER DOLOROSA.

O HONOR POKRZYWDZONEJ dr. awanturyczny w 6 cz.

MIŁOŚĆ ZWYCIĘŻA dramat francuski w 6 cz. z udziałem 6-ciu naj-
piękniejszych Paryżanek.

SKARB ARNESÓW dramat Szwedzki w 6 cz. według słynnej powieści
SELMY LAGERLÖF, w roli gł. MARY JOHNSON.

W ZAKŁĘTYM DOMU dr. sensacyjny w 6 cz. w roli gł. premjowana
piękność Paryża AGNES SOURET.

LILJA z MONT SAINT MICHEL dr. w 6 ciu cz. z udziałem
AGNES SOURET.

WALKA z ZAZDROŚCIĄ wspaniały dr. rozgrywający się w pięk-
nych ogrodach SEVILLI i GRENADY.

TRAGEDJA SILNEGO CZŁOWIEKA w roli gł. Werner Kraus, Lili Dagover,
Marja Leyko i Alina Gryficz Milewska.

HOTEL TARTARUS dr. sensacyjny w 6 cz.

SAMOCHODEM POD ZIEMIĄ dr. sensacyjny w 5 cz.

Na Małopolskę posiada
biuro kinematograficzne

Dr. Karol Zanker

Kraków,
Koletek № 4.

studio

WYTWÓRCZOŚCI FILMOWEJ

Wszelkie artykuły treści specjalnej, związanej ściśle z krajową wytwórczością filmową, należy adresować: Departament Prasowy „ZYNDRAM-STUDIO“, Warszawa, pl. Trzech Krzyży Nr. 12/17. Telef. 279-25.

Grudzień 1923. Telefon 279-25.

Departament Prasowy

Komunikaty

„ZYNDRAM STUDIO“ — płaci za scenariusze dla Hanki Dede od 100 do 300 złotych polskich. Autorowie zechcą łaskawie przed opracowaniem kinematogramu zgłaszać uprzednio swoje pomysły (synopsis) na piśmie w 600 słowach, celem porozumienia się z naszym dramaturgiem. Telef. 297-25. Wszelkie prawa autorskie będą przestrzegane.

* * *

ŚWIAT. — W numerze świątecznym ogłosił „Świat“, ilustrowany przez art. mal. St. Dobrzyńskiego, stałego współpracownika swojego „Bajeczkę o Hance Dede i filmie „Złodziej i dziewczynka“. Bajeczka zawiera ośm plansz z wielkim kunsztem przez tego znakomitego artystę wykonanych i stanowi cenny dokument historyczny stosunków branży filmowej w Polsce.

* * *

KUGLARZE. — „ZYNDRAM STUDIO“ od miesiąca przeszło czyni przygotowanie do wielkiego filmu produkcji 1924 p. n. „KUGLARZE“. Rzecz niesłychanie oryginalna, duża, kosztowna. Koszt filmu oblicza się na dwadzieścia miliardów marek. Szczegóły w następnym biuletynie „Zyndram-Studio“.

* * *

PROPAGANDA. — W dniu 1 grudnia wygłosił kierownik artystyczny i fotograf „ZYNDRAM STUDIO“ p. inż. Marjan Dederko w Tow. Mił. Fot. odczyt: „Podstawy fotometryczne rozwoju wytwórczości filmowej w Polsce“; w dniu 5 grudnia p. Fr. Zyndram Mucha mówił o „Podobieństwach i różnicach pomiędzy fotografią i kinematografią“. Liczni słuchacze objawiali żywe zainteresowanie problemem filmowym w Polsce, darząc prelegentów rzeszystemi oklaskami.

* * *

PIERWSZY SOFT-FOCUS. — Stosowany przez Gryffith'a t. zw. SOFT-FOCUS, zdjęcia o rozwinanych konturach, pojawiły się u nas po raz pierwszy w filmie „Zyndram Studio“ p. n. „Złodziej i dziewczynka“. W scenie omdlenia Hanki Dede po katastrofie z parowozami, zastosowany SOFT-FOCUS zasługuje na uznanie. Został ujęty z poczuciem umiarkowania wysoce artystycznego.

zostanie ostatecznie „wybite“. Wnosząc na podstawie orzeczeń zagranicznych kupców, którzy obraz „Złodziej i dziewczynka“ oglądali, technika zdjęć plein-air'owych w filmie tym stoi w zupełności na doskonałym poziomie zagranicznym, co potwierdzają codziennie nieprzeliczone masy publiczności w warszawskich kinoteatrach „C o r s o“ i „Nirwana“.

Główną i decydującą zdobyczą dotychczasową „Zyndram Studio“ stanowi tajemnica doskonałych zdjęć plein-air'owych. Piękno pejzażu polskiego, który w produkcji „Zyndram Studio“ pozostanie zawsze na pierwszym miejscu stało się skutkiem tej zdobyczy bliższe publiczności zarówno naszej, jak i obcej.

Prasa „Czerwona“ o pokazie eksperymentalnym „Złodzieja i dziewczynki“

Urządzenie t. zw. „premjer“ i „pokazów dla prasy“ jest zgola bezcelowe. Zwłaszcza, gdy uprzytomnimy sobie, że „premjera“ filmu, tak ważna jeśli chodzi o teatr, chyba tutaj zupełnie celu. Premjera w teatrze ma cel następujący: krytycy teatralni, śledząc pierwszy spektakl nowej sztuki, granej przez aktorów, mogą w dużej mierze wpłynąć, przez swoją reżyserję na przeprowadzenie pewnych zmian i poprawek zarówno reżyserskich jak i aktorskich. Teatr bowiem jest widowiskiem nigdy nie skończonym, zależnym od tego, czy dany zespół albo poszczególny aktor, jest lub nie jest dysponowany. Widowisko filmowe natomiast jest wizją fotograficzną. W filmie raz wyświetlonym na ekranie kina nic się już nie da zmienić. Jeżeli aktor w czasie zdjęć miał tego „pecha“, iż zabrakło mu dość siły woli, ażeby niedyspozycję swoją cpanować i zagrał wówczas źle, i jeżeli reżyser nie przeprowadził natychmiast odpowiedniej korekty gry jego przez powtórzenie zdjęcia, żadna, choćby z najwybitniejszych krytyków składająca się premjera, nic już nie wskóra. Wszystko będzie zapóźno. Bo film jest fotografią, utrwalającą raz nazawsze wszystkie wady i błędy, jak zarówno wszystkie zalety dzieła kinowego.

Pokaz dla prasy jest również nonsensem choćby z tych prostych względów, że prasa odnosi się wciąż jeszcze do sztuki filmowej z wyraźną niechęcią, uważając ją jako zwyczajny sobie BUSSINES jednej grupy ludzi, na

którym należy uprawiać z całym spokojem BUSUNESS własny. Doświadczenie wykazało nam, że nawet wówczas, gdy urządzaliśmy „pokazy dla prasy“ z przepychem, na jaki nas tylko było stać, nawet wtedy za „recenzje“ musieliśmy płacić. A więc, konkludując nasze wywody, dochodzimy do wniosku, że lepiej jest przygotować poprostu trochę marek, aniżeli pompacyjne „pokazy dla prasy“ a zaoszczędzimy na kosztach i skutek będzie pewniejszy.

ZYNDRAM STUDIO, uważając „premjer“ i „pokazy dla prasy“ za przeżytek, uciekło się do nowej metody badań filmu świeżo wytworzonego. Oto po pierwszym kompletnym montażu kopji, zostaje film wyświetlony w obecności kobiet, mężczyzn i dzieci: ludzi nie chorych na wątrobę i hypochondrję, nie przeżartych hyperkulturą wielkich pań i panów ze „świata artystycznego i literackiego“, ale sprasza się na ten pokaz lud przecmieścia, którego sąd jest miernodajny, mogący posłużyć jako najcenniejsza wskazówka dla reżysera, autora i aktora, a nawet kupca.

W dniu 27 października urządziło „ZYNDRAM STUDIO“ pierwszy tego rodzaju pokaz swojego filmu „Złodziej i dziewczynka“. I oto co o tem pisała prasa „Czerwona“ (Expres Poranny z dnia 30 października):

„Porywcy lud przedmieścia szalał z entuzjazmu.“

„Miałem w sobotę podwójne widowisko: na ekranie „szła“ maleńka Dede — najmniejsza i najrozkoszniejsza aktorka polska filmowa — rokoszniejsza od samej Smosarskiej — a na sali szalała publiczność.“

„Szalała ze śmiechu i z emocji“. A była to publiczność nie byle jaka, nie jakies snoby ze śródmieścia, lecz prawdziwi ludzie, czujący sztukę bezpośrednio — ludzie przedmieścia.

„Im w kinie na Bródnie pokazano film „Złodziej i dziewczynka“ — pierwszy film polski bez brzytwy, przepaści i obłędu...“

„W filmie „Złodziej i dziewczynka“ jest tyle pogody, ile zawierają wszystkie polskie filmy razem. Publiczność Bródna, zalegająca tłumnie salę na pokazie „prasowym“ odczuła głęboko tę wartość filmu — zobaczymy, jak zachowa się publiczność śródmieścia, wychowana na „Baronie d'Elmoro“.

„Tak więc wreszcie p. ZYNDRAM-MUCHA uczynił pierwszy krok ku poprawie ekranu polskiego: wprowadził nań dziecko nie tresowane na starego kobotyna.“

W „Złodzieju i dziewczynce“ maleńka Dede żyje na wolności. W tem tkwi czar tego filmu.“

Tyle prasa „Czerwona“ o pokazie eksperymentalnym „Złodzieja i dziewczynki“.

Kino „APOLLO”.

Człowiek w płonącej kuli

Dramat cyrkowy w 8 aktach.

Galaor, człowiek o niezwykłej sile za przysługę oddaną dwum dżentelmenom, otrzymuje od nich napiwek w postaci fałszywego banknotu. Aresztowany—w poczuciu swej niewinności wymyka się z rąk policji i postanawia sobie odszukać fałszerzy banknotów. Przypadek mu sprzyja. Już następnego dnia widzi owych dżentelmenów, jak uwożą córkę właściciela cyrku Ginettę, Galaor szlachetnym podstępem uwalnia nieszczęśliwą ofiarę ze szponów oprawców i odwozi ją do cyrku. De Santow Sylvain oszukani oszuści, podejrzewając, iż Ginetta wykryła ich tajemnicę usiłują wykraść ją po raz wtóry. Następnego wieczoru podczas występu Ginetta skosztowała anonimowo nadesłane jej czekoladki zapada w głębokie omdlenie i przez przebranych za lekarzy opryszków zostaje odwiedzona do samotnej willi Sylviana. Galaor w uniformie sanitariusza podąża za nimi, zakrada się do willi i, zdobywszy niezbite dowody, iż obaj dżentelmeni są poszukiwanymi przez władze fałszerzami banknotów, po raz wtóry uwalnia Ginettę. Zdemaskowani fałszerze postanawiają się zemścić i unieszkodliwić Galaora. Dzięki ich sprytnym machinacjom, Galaor, którego numer cyrkowy polegał na uwalnianiu się z więzów pośród płonącej kuli, spada z kopuły cyrku w morze płomieni; i tylko dzięki nadludzkiej sile udaje mu się w ostatniej chwili ująć nychybnej śmierci. Fałszerze zostają zdemaskowani i osadzeni w areszcie. Galaor zaś otrzymuje dożywotne engagement w cyrku ojca Ginetty, jako jego spółnik—i zięć.

(Włas. „GLORIA”)

Kino „APOLLO”.

Śmiertelny dym.

Pasażerów okrętu „Victorja” przeżył dreszcz zabójstwa połączonego z nie mniej zagadkową kradzieżą. Zamordowano Johna Burnesa; przepadły brylanty i drogocenne kamienie, które woził ze sobą. Zrozpaczona Nora, córka ofiary mordu, oraz adorujący ją Francis Wells postanawiają za wszelką cenę rozświecić mroki tajemniczego zabójstwa.

Wśród pasażerów znajduje się piękna dama, której stale asystuje hindus grający na flecie. Podejrzenie, aczkolwiek nie uzasadnione pada na tajemniczą damę. Poszlak brak—i to zupełnie. Jest to co najmniej dziwnem i zastanawiającem, że owa piękna dama podróżuje z kurami. Wyjaśnieniem że to Święte kury hinduskie rozbroiło podejrzewającego ją o udział w zbrodni detektywa i—wysiada z okrętu.

Los za rządził, że Francis Wells spotyka ową „tajemniczą damę” w sklepie jubilerskim. Zawiadomiona o tem Nora przebiera się za piccolo, dostaje się do mieszkania „tajemniczej damy”. Zaintrygowana żarliwością kury, zabiera ją i ze zdumieniem konstatuje, że kura była narzędziem w rękach wyrafinowanej awanturnicy; na co wskazał rozpruty żołądek, który przedtem służył za schówek na skradzione brylanty.

Sledząc w dalszym ciągu „tajemniczą damę” Nora i Francis dostają się do palarni opium, gdzie pod wpływem narkozy „tajemnicza dama” zdradza tajemnicę zabójstwa ojca Nory: hindus dźwiękami fletu skierował zmięję przez okno do kajuty Johna Burnesa.

...Nora dostaje się do domu „awanturnicy”, łamie flet hindusa i wypuszcza zmięję z kosza; zabójczyni jej ojca ginie od własnego narzędzia.

Sensacyjny ten dramat w 6 aktach, znanej wytwórni francuskiej „Denizot-Film” w Marsylji, ścigał

Z powinszowaniem Nowego Roku
1924

„STARFILM”.

łumy zaciekawionej publiczności, która podziwiała sensacyjne momenty z udziałem kur indyjskich i żmij i przyjmowała z entuzjazmem znakomitą akrobatkę Norę Burns w roli detektywa. Zaznaczyć musimy, iż na programach mylnie wydrukowano obraz ten jako własność T-wa „Gloria”. Jest on bowiem wyłączną własnością biura kinemat. „Compania-Film”. (Zielna 4. tel. 176-28) a eksploatację na Małopolskę posiada Dr. Karol Zankier Kraków, Kołetek 4. Janusz Star.

„COLLEGIA”.

Zaszczytnie znane od szeregu lat biuro kinemat. „Collegia” zaprosiło nas, by zademonstrować i zapoznać nas z całym repertuarem na sezon 1924. Trudno, wśród dziesiątek filmów oglądanych, szczegółowo o wszystkim pisać, zaznaczyć jednak musimy, że w pierwszym rzędzie położono nacisk na stronę artystyczną, a pod względem doskonałości technicznej wszystkie filmy te stoją na bardzo wysokim poziomie. Widzieliśmy szereg obrazów z głośną gwiazdą amerykańską Normą Talmadge. Nazwisko mówi samo za siebie o wartości tych filmów, wśród których są takie arcydzieła jak: „Znak na drzwiach”, „Błąd kobiet kochających”, „Smiling Throung”—filmy o których zagranica szeroko pisała i mówiła. Najpiękniejsza i najbardziej u nas lubiana, uroczą Dziewica ze Stambułu, Priscilla Dean ukaże się w najnowszych i największych szlagierach głośnej wytwórni „Universal Film Manufacturing Co.” I znowu nazwisko to mówi samo za siebie.

Z całej olbrzymiej produkcji słynnej wytwórni „Goldwyn Pictures Corporation” zostały wybrane najświetniejsze filmy, które dowiodą, że Dyrekcja biura „Collegia” potrafiła z gruntowną znajomością rzeczy i z prawdziwym smakiem artystycznym wyodrębnić takie arcydzieła tej wytwórni, które zaćmią swą potęgą wszystko dotychczas widziane i zatuszują bezwzględnie, tą pewną niechęć kinomanów do obrazów tej wytwórni, spowodowaną dotychczasowem wyświetlaniem słabszych i mniej wartościowych filmów Goldwynowskich. W repertuarze nie brak też i zdrowego humoru, z królem śmiechu Chaplinem, nie brak i sensacyj z udziałem dzikich zwierząt („Stanley w Afryce”) nie brak i cudownych dzieci z Mary Coogan na czele, genialną siostrą genialnego Jackie Coogana. Na specjalne wyróżnienie zasługuje również pierwszy oryginalny film japoński, który udało się sprowadzić na krótko przed trzęsieniem ziemi z Japonji „Ślub krwi” z prawdziwą i uroczą córą krainy gejsz i kwiatów Sadą Tagomaru w roli głównej. W następnym numerze podamy dalszy ciąg tych rewelacji, które tak wymownie świadczą o fachowem kierownictwie biura „Collegia” które doбором obrazów rzeczywicie artystycznych i kasowych potrafiło od dawna zjednać sobie zupełne zaufanie i uznanie wśród wszystkich właścicieli teatrów świetlnych w Polsce.

Kino „ŚWIATOWID”

Pod dwiema flagami. (Miłość dzikiego serca)

Do gwarnej pełnej żołnierzy kawiarni przybywa młody człowiek, który legitymuje się jednym tylko słowem: n a z y-

„EXCELSIORFILM“

LWÓW,
ul. 3-go Maja 12.

WYPOŻYCZALNIA FILMÓW
WARSZAWA
Marszałkowska 111 (dom Kina „Światowid“).

KRAKÓW,
Główny Rynek 10.

ZAWIADOMIENIE.

Niniejszym mamy zaszczyt zawiadomić W.P.P. WŁAŚCICIELI i DYREKTORÓW KINOTEATRÓW, że urochomiliśmy reprezentację naszej firmy

W WARSZAWIE, PRZY UL. MARSZAŁKOWSKIEJ № 111 (dom Kina „Światowid“).

Firma nasza istnieje od roku 1913 i w przeciągu ubiegłych lat dostarczyła rynkowi krajowemu wielu obrazów, zaszczyconych uznaniem W.P.P. Właścicieli i Dyrektorów Teatrów Świetlnych w Polsce.

Pozwalamy sobie polecić W.P.P. obrazy najnowszej produkcji, których tytuły podajemy dalej na najdogodniejszych warunkach i z gwarancją ścisłego przestrzegania terminów.

Z wysokim poważaniem

„EXCELSIORFILM“

LWÓW, ul. 3-go Maja 12.

Reprezentant na Kongresówkę, Poznańskie i Kresy

Józef Bard i E. Zybert.

Warszawa, ul. Marszałkowska 111 (dom Kina „Światowid“).

„EXCELSIORFILM”

L W Ó W,
ul. 3-go Maja 12.

WYPOŻYCZALNIA FILMÓW
WARSZAWA
Marszałkowska 111 (dom Kina „Światowid“).

K R A K Ó W
Główny Rynek 10.

!!! Produkcja

Produkcja !!!

„PARISETTE”

Wielki romans Kinematograficzny w **3** serjach według powieści
słynnego beletrysty LUDWIKA FEUILLADE'A.

W rolach głównych: słynna paryska piękność **Sandra Milovanoff**
i niezrównany komik **Biscot**.

„U progu gilotyny”

(„L'insigne misterieux“)
dramat w **6** aktach.

W roli głównej: uroczn i niezrównana
France Dhelia.

„Córka gałganiarzy”

(„La fille des chiffoniers“)
dramat w **6** aktach.

W roli tytułowej: piękna
Blanche Montel.

„ELDORADO”

Wielki film realizacji genialnego MARCELA L'HERBIER
aktów **6**

W rolach głównych:

EWA FRANCIS i ulubieniec kobiet **JAQUE - CATELAIN**.

„Szampańska kobietka”

(„Son Altesse“)

Wytworna komedja w **6** aktach.

W rolach głównych:

Blanche Montel, Jean Devalde i **Mary Madys**.

„L'ami des montagnes”

dramat w **6** aktach

W rolach głównych:

M-lle Madys
i **André Nox**.

Czego nie widzą oczy...

(„L'homme déchiré“)

Realizacji twórcy „Jocelyna” - **Leona Poirier**
dramat w **6** aktach.

W rolach głównych:

M-elles Myrga, Madys i **Roger Karl**.

„EXCELSIORFILM“

LWÓW,
ul. 3-go Maja 12.

WYPOŻYCZALNIA FILMÓW
WARSZAWA
Marszałkowska 111 (dom Kina „Światowid“).

KRAKÓW,
Główny Rynek 10.

„Tih-Minh“

Trzecia i ostatnia misja Judexa.

Wielki dramat sensacyjny wg. powieści Ludwika Feuillade'a.

W rolach głównych:

Nieśmiertelny René Cresté, urocza amerykanka Mary Harald
i niezrównany Biscot.

„Bohaterstwo paryskiego dziecka“

(„L'enfant de Paris“.)

W roli głównej: genialne dziecko, 6-io letnia Suzanne Privat.

 Dozwolony dla dzieci.

„Żywa śpilka“

Dramat osnuty na tajemniczych
wierzeniach Egipcjan.

W przygotowaniu:

7

Największych filmów

najnowszej produkcji

7

z repertuaru „GAUMONT-PALACE“ w Paryżu.

„Vindicta“

„Miłośnica pirata“

„Nowoczesni Korsarze“

„Geneviève“

„L'espionne“

„Le gamin de Paris“

„Jeannette l'orpheline“.

„EXCELSIORFILM”

L W Ó W,
ul. 3-go Maja 12.

WYPOŻYCZALNIA FILMÓW
WARSZAWA
Marszałkowska 111 (dom Kina „Światowid“).

KRAKÓW
Główny Rynek 10.

2

filmy z ulubienicą Warszawskiej publiczności

ERIKĄ GLESSNER

2

świetną odtwórczynią roli kokoty w „Hrabinie Paryża“

1) „Umarli milczą...”

2) „Pan rewident R. J....“

Dramat życiowy w 6 akt.

Kinosztuka w 6 akt.

2

obrazy z **Helą Moją**

2

„Słodka dziewczyna“

„Paź Króla Jęgomości” ...

Dramat erotyczny w 6 akt.

Wielki film historyczny w 6 akt.

„Tajemnice Londynu“

Dramat w 6 aktach.

z **Lili Dagower** w roli głównej.

„Król srebra“

Wielki dramat sensacyjny w 4 serjach

z ulubieńcem kobiet **Bruno Kastnerem** w roli głównej.

Oraz cały szereg filmów produkcji francuskiej, włoskiej, amerykańskiej, niemieckiej i t. d.

Prosimy o rezerwowanie terminów.

wam się Wiktor. Wśród zebranych żołnierzy znajduje się młoda markietanka (Priscilla Dean), która od chwili kiedy go ujrzała jest stale pod jednym wrażeniem miłości. Ale Wiktor jest milczący, nie odpowiada ani jednym słowem, nie odwzajemnia się uczuciem i patrzy w dal ponury i zagadkowy jak Sfinks. Do zwierzchnika ich dowódcy pułku pułkownika Chateauroy przypływa księżna, która w Wiktorze poznaje swego dawnego kochanka, lorda Bertie Cecil, kryjącego się tutaj po ucieczce z kraju, gdzie wziął na siebie winę brata swego. Markietanka dowiadując się o tem zniechęciła księżnę.

A tymczasem buntowniczy Szeik stara się za wszelką cenę pokonać stacjonujące na jego terytorjum wojska francuskie. Usiłuje on przekupić markietankę. Agituje Wiktora. Gdy jednak ten spostrzegł się w porę i zorientował na czem polega tajemnicza gra arabów i ich nieme podstępny — szeik zdecydowany na wszystko oskarża Wiktora przed pułkownikiem Chateauroy o zdradę Francji. Markietanka dowiedziawszy się o zamknięciu w więzieniu i wydaniu wyroku śmierci na ukochanego, któremu raz już ocaliła życie, oświadcza szeikowi, że przystępuje do arabów. W obozie, w noc przed walną bitwą do której sygnałem miały być wystrzały karabinów, mierzących w piersi Wiktora, morduje ona szeika i ucieka do obozu francuskiego. Przybywa w chwili gdy pada komenda rozstrzelania kaprała Wiktora, zaslania go własnymi piersiami i pada od kuli, przeznaczona dla ukochanego. Walkę z arabami na skutek uprzedzenia wygrali Francuzi. Do ostatniej chwili jeszcze jako ciężko ranna brała udział w walce, strzelając z okna pokoju do którego ją z placu kaźni przeniesiono. A gdy po skończonej bitwie zjawił się u niej kapral Wiktor zdołała wyrzec tylko słowo: „kocham“ i skoła.

Niezwykle bogata treść obrazu i rzadko spotykane tak dokładne zdjęcia piasków pustyni, gra i temperament córki pułku (Priscilla Dean) są pierwszorzędnymi atutami, dowodzącymi doskonałości tego filmu. Jeżeli chodzi o psychologię

— to wszystkie postacie są jej zupełnie pozbawione, każdy bowiem biorący udział w obrazie bohater, ma psychologię aktora interpretującego rolę, aktora, który w innej roli nie jest psychologicznie inny — zawsze ten sam — za wyjątkiem charakterystyki i ubrania. Nawet Priscilla Dean jest ciągle ta sama, ze swojemi rozkosznymi figlami, w każdej chwili gotowa do śmiechu i coraz to nowych rozmyślnych kawałów. Ale to wszystko jest tylko zaletą tego obrazu.

(Własność „Collegia“)

Bronisław Hermelin

Kino „STYLOWY“

Za jeden pocałunek.

Zdarzyło się, jak to zresztą bardzo często bywa, że w jednej kobiecie dwóch zakochało się mężczyzn. Codzienne i proste takie, zwłaszcza że działo się w tych sferach towarzyskich, które miłość uważają za swój najświętszy obowiązek i traktują go jak chleb powszedni. I w walce o ten chleb nie cofają się przed niczem, nawet przed zbrodnią. Nie lepszy od nich był Jerzy Andinian (Jean Angelo) i zabił śmiałego a przystojnego młodzieńca, który odważył się pocałować jego narzeczoną. Policja działa sprawnie. Aresztowany natychmiast i osadzony na galerach w Portlandzie ucieka dzięki pomocy matki i jednego z kolegów więziennych, zostaje jako zmarły wykreślony z listy poszukiwanych przez policję i ukrywa się w małym domku pod przybranym nazwiskiem Grey'a. Długie są języki kobiet, dłuższe niż wszelkie najbardziej fantastyczne odległości i dotarły aż do policji, która tego samego dnia okrążyła domek w pustelni. Lecz Jerzego nie znaleźli — zdołał on w przebraniu ująć ich uwagę. Niebezpieczeństwo minęło. Jerzy, który od dłuższego czasu cierpiał na serce, dostaje pod wpływem przeżycia gwałtownego ataku, który kończy się śmiercią.

STALOWE KINO APARATY

IMPERATOR

KRUPP-ERNEMANN

oraz części do takowych STALE NA SKŁADZIE

DOM HANDLOWY

HENRYK POLITUR, WARSZAWA

ul Emilji Plater № 10 przy Wilczej.

Telefonu № 144-98.—Adres telegraficzny: „HENPOLIT“.

Dla umożliwienia nabycia kompletów oraz oddzielnych główek udzielamy firmom odpowiedzialnym częściowy kredyt.

Techniczny dział Kino-projekcji prowadzony jest pod kierownictwem znanego specjalisty p. Zygmunta Kalinowskiego, który udziela bezpłatnie wszelkich technicznych wyjaśnień codziennie w biurze Zarządu między godz. 11—1.

Taka jest rola bohatera. Są pewne powikłania jak tajny ślub z narzeczoną, jak ślub jego brata, który doszedł do skutku, tylko dlatego że Jerzy nie żył, jak wersje krążyły.

Jak wszystkie obrazy francuskie jest on pozbawiony sensacji i wystawiony jest z tym bon-ton'em i dobrym smakiem, właściwym tylko Francuzom. Niesłychane jest tu bogactwo wystawy i przepychu strojów, technika, doprowadzona w tym obrazie do doskonałości. Ale z drugiej strony jest to na czem polega główna słabość francuskich wytwórni — a mianowicie — tylko główny bohater grany jest z precyzją i o niego się tylko dba. Jest to kolosalny błąd, który trzeba koniecznie usunąć, jeżeli się chce wrócić na dawne miejsce w wytwórczości międzynarodowej. To jest zasadniczy błąd obrazu, rzucający się w oczy, każdemu wprawionemu obserwatorowi. Niema szczegółów drobnych, a obciążających akcję, co znacznie uświetnia obraz jak i doskonale niemal artystyczne zdjęcia.

(Własność „Starfilm“)

Bronisław Hermelin

„Kino OLIMPJA“.

Wschód i zachód.

Są rzeczy, o których się nawet filozofom nie sniło, o których nie wiedzą politycy i o których Warszawa t. z. w. inteligentna Warszawa dowiaduje się dopiero za pośrednictwem kinematografu. Że głodni i spragnieni byliśmy tych dawnych a zapomnianych prawd świadczy sam fakt, że obraz ten przez 2 miesiące wyświetlany był przy stale wypełnionej widowni.

Przez wieki całe ścierały się w Europie dwie kultury, zaciekle atakujące się nawzajem, kultury nie znające żadnych kompromisów, ani oportunistów, wykładniki potęg dwóch światów: kultura romańska i germańska. Nawet na chwilę nie ustawały w walce, mającej w każdej chwili przynieść bądź ostateczny upadek bądź zwycięstwo. Powstała wówczas w umysłach kierujących koncepcja porozumienia za wszelką cenę, porozumienia opartego na wzajemnym zrozumieniu, którego ostatecznym wyrazem miało być wytworzenie wielkiej kultury europejskiej, mającej za cel opanowanie całym światem cywilizowanym. Kierowano się rzymską zasadą „salus republicae suprema lex“, w zastosowaniu znacznie szerszem bo dotyczącem szczęścia całej ludzkości.

—I przez długi czas dominowało to przekonanie w całej Europie. Zawzięcie wyszukiwano domniemych wrogów kultury, z których jednym z poważniejszych była teologia, dążąca do całkowitego opanowania wszechświata i wyznająca dawno pogrzebaną zasadą świętego Tomasza z Akwinu „philosophia est ancilla theologiae“. A kiedy przekonano się, że jest to jednak wróg najpoważniejszy, wróg, z którym najpóźniej nastąpić powinien ostateczny rozrachunek, a który pomocnym być może w walce z pomniejszych, zwłaszcza jeżeli uzbroi go się dostatecznie w karabiny i ciężkie armaty, zwrócono się przeciw Żydostwu.

I z tą chwilą rozpoczęła się walka starożytnej kultury hebrajów z nowożytnym fanatyzmem Europy, zasobnej w wielką wojenną przeszłość, ulepszenia techniczne i całą napowietrzną i morską flotylę. Ciekawym objawem, godnym zastępowania ogółu i jakby zasadą używania części zamiast całości jest młody talmudysta Ruben (Jakób Kalich), oraz nieporównana partnerka Mali Picón, bohaterzy obrazu „Wschód i zachód“. Wychowywany od dziecka w atmosferze czysto religijnej ściera się nagle z kulturą, która nie znosi nawet zewnętrznych oznak pochodzenia, fałszywych zresztą przekonaw, narzuconych Żydom zamieszkałym na terytorjum dawnego Imperjum Rzymskiego ale zwycięstwo zachodu na tem się kończy. Bowiem dzięki niespotykanej już nigdzie teraz żywotności i odporności narodowej duch duszy jego zostaje niezmienny, nie podaje się wpływowi i ma szerokie pole do okazania właściwości specyficznej psychologii swojej rasy i narodowości. Jest ona jakby filtrem, przez który do

umysłu jego przedostaje się tylko to co najlepsze, co może dać jakieś realne i życiowe korzyści. Kultura Żydowska starannie pielęgnowana jako skarb narodowy, jako spójnia i wielka tragedia, łącząca rozsypany i pozbawiony własnej państwowości naród.

Trzęść obrazu dotychczas zupełnie niespotykana nawskroś oryginalna, chociażby dzięki temu, że pierwszy raz mamy możność zaobserwowania i to zaobserwowania dokładnego ludzi, z którymi od dawna żyjemy i którym cały świat Katolicki zawdzięcza swoją religję:

Emocjonuje ten obraz. Początkowo, zdaje się, że dzięki swojemu czysto narodowemu charakterowi jest obcy, a jednak po chwili staje się jasnym, że mamy przed sobą rzeczy ogólnoludzkie i obowiązkiem człowieka kulturalnego jest obiektywne stwierdzenie faktu, że usiłowania Europy, dążące do zwalczania Wschodu spełzną na niczem dzięki niepokromionej żywotności rasy.

Wrażenie dopełnia się całkowicie i sprowadza do wielkości dzięki na motywach czysto żydowskich opartej ilustracji muzycznej.

Bronisław Hermelin.

(„Własność Jarfilm“.)

Kino „ŚWIATOWID“

Miodowe tygodnie Chaplina.

Jak Kornel Makuszyński stworzył typ najmilszego ze złodziei Józefa Karczocho, tak Chaplin stworzył siebie, najmilszego z łobuzów, któremu wszystko uchodzi, wszystko się wybaczają. Jakiś mały szwindelek, szacherka, szwinstewko takie, z codziennego życia....

Coż więc dziwnego, że Chaplin postanowił zrobić karierę, a jak już postanowił to coż dziwnego, że skierował swe kroki na wieś, porwał bogatą wieśniaczkę, no i spotkał Fifi, taką Fifi z miasta, z którą uciekł, a panna Agata bardzo szeroka i bardzo ciężka została kelnerką. Kiedyś podawała zupę i zobaczyła Chaplina i Fifi, Agata zemdląła a Charlie rozpoczął męczyć swoje buty w panicznej ucieczce. A później Agata otrzymała spadek i Chaplin rzucił Fifi. Amerykański ślub z szybkością 200 klm. na godzinę i przybycie nowożeńców do własnego pałacu, a na widowni wszystko się trzęsie ze śmiechu. Dziwni są ci ludzie. Chaplin jest biedny, rozpaczliwie szuka w swych pustych kieszeniach, publiczność się śmieje, Chaplin zostaje właścicielem pięknego pałacu i przechadza się z gestem milionera wśród kłaniających się lokajów, publiczność także się śmieje. Chaplin kocha — na sali ryk śmiechu Chaplin już nie kocha, także śmiech. I sala cała trzęsie się od ciągłego huraganowego śmiechu, gdy Chaplin w salonie i we fraku tańczy tango, sambo, shimmy, java. A wobec licznych wypadków spazmatycznego śmiechu na sali dyrekcja kina prosiła osoby mniej nad sobą panujące o nie odwiedzanie kina!

Biedny, biedny Chaplin! Nad nim nigdy nikt nie zapłaci!

(Własność „Collegia“)

Janusz Star.

Kino „PALACE“

Ślub krwi.

Wiele jest poezji w każdym niemal wschodnim obrazie. Już sam fakt, że jest to coś dalekiego, o czem się tylko w najśmielszych marzeniach myśli, nad czem się noce nieprzespane trawi i gorączkowo chwytają się każdą scenę złudy — świadczy o tem że istnieje tam coś przyciągającego, a tam może być tylko obca nam jescze, lecz jakże piękna poezja dalekiego wschodu. Jesteśmy bowiem ludźmi interesu, którzy dawno już wyszli z tej atmosfery tajemniczości baśni, podań i legend, ale pomimo wszystko nie potrafiliśmy zmienić swych upodobań ciążących stale w kierunku obcej już nam teraz mistyki.

Warszawskie **„FENIKS”**
Biuro Kinematograficzne

Warszawa, Złota 40.—Telefon 130-29.

Arcydzieło sztuki Kinematograficznej.

W

8 cz.

❖ Tytuł filmu rozstrzygnięty będzie konkursem. ❖

W roli głównej
Ulubieniec
Publiczności

Włodzimierz
GAJDAROW.

Wzruszająca
treść.

Obraz ten oczarował
jednakowo Zachód
Europy i Ameryki.
Stanowi on prawdziwą
uczłtę artystyczną.

Udział
wybitnych
Artystów.

Spis ostatnio wypuszczonych obrazów:

Produkcij 1923 roku. **NAJLEPSZY FILM** Reżyserji **D. Gryffitha**

Liljaną Gish

p. t. „Fatalna noc poślubna“ w 7 cz. (The Fatal Marriage).

Małe Wróbelki Paryża...

7 aktów.

Dramat obyczajowy wykonany przez artystów teatru „Sary Bernhard“ w Paryżu. Najlepszy dramat obyczajowy produkcji francuskiej oglądany w Polsce.

II-gi z cyklu wyróżnionych obrazów na wystawie Kinematograf. w Turynie.

Mateńko dziecię wzywa...

Dramat rodzinny w 7 cz. z **MARJĄ JACOBINI** w roli główn.

— KOLOSALNY FILM CYRKOWY —

Między Bestjami i Ogniem

Dramat w 8 cz.

Zdumiewająca gra 5-cio letniej dziewczynki i sześcioletniego chłopczyka wśród grupy lwów trzyma widza w silnem napięciu.

Dramat miłości i życia rodzinnego

— p. t. —

Niewolnik lekkomyślnej kobiety

Dagny Servaes i Werner Kraus

w rolach głównych.

Kasowy Film.

Sensacja nad sensacją. Sceny cyrkowe.

Szalony Czyn Galernika

Sensacyjny film w 6 cz.

w roli główn. **BROWN.**

Walka na dachu płonącego pociągu.

Kopalnia złota dla Właścicieli Kinoteatrów.

5 ^{cio} Serjowy Sensacyjny film ameryk. zaliczony do tak zw. „ZŁOTEJ SERJI“
„Czyciele Szatana“

Turecy, Chinczycy, murzyni, lwy, tygrysy, haremy, klub czarnych masek i t. p. sensacyjne momenty trzymają widza w napięciu.

Ursus Bill...

Sensacyjny film w 6 cz. ilustrujący dzieje sieroty.

Obraz demonstrowany był w kinach „Corso“ i „Nirwana“ p. t. „ABSYNT“

Igraszka Wyrafinowanej Kobiety...

Tragedja niedoświadczonego młodzieńca w 7 cz.

Powstanie 1863 roku.

Wierna Rzeka...

Wizja historyczna w 7 cz. pg. powieści

Stefana Żeromskiego.

2 nowe kopje.

Wznowienie

W szponach Carskich Sierpacy

Patryotyczny dramat w 6 częściach, osnuty na tle zmagani i cierpień Legionów w czasie ubiegłej wojny światowej.

W rolach głównych:

J. Węgrzyn, Junosza Sępowski, Brucówna.

4 nowe kopje, obrazu

Quo Vadis ?

w 7 cz.

pg. powieści Henryka Sienkiewicza.

4 obrazy treści Żydowskiej

- 1) Odbudowa nowej Palestyny.
- 2) Żydzi...
- 3) Mgła i słońce.
- 4) Rabbi z Pragi.

3 Serjowy film Sensacyjny Klub Pająków.

Sensacja nad Sensacją.

Hela Moja

Z OBARZU

Hrabina Walewska

Dramat w 7 cz.

Demonstrowany w Kinie „APOLLO“ w Warszawie.

Walka o brylant Buddy

Sensacyjny dramat w 6 cz.

Karol de Vogt i Lili Dagower

W rolach głównych.

Zdobyta Miłość...

Dramat w 5-ciu cz. osnuty na tle powieści

„Niema z Portici“

Karol de Vogt w roli główn.

Katorgi Sybiru...

Wzruszający dramat w 6 cz. ilustrujący prześladowania ochrany carskiej

Klara Jung w roli główn.

3 obrazy treści historycznej

- 1) „Spartakus“ w 7 cz.
- 2) „Królowa Nilu“ w 6 cz.
- 3) Obrona Częstochowej (nowa kopja).

Warszawskie
Biuro Kinematograficzne

„FENIKS”

Warszawa, Złota 40.—Telefon 130-29.

„ZATRUTY KWIAT MIŁOŚCI“

W ROLI GŁÓWNEJ **LIANA HAID** ODTWÓRCZYNI GŁÓWNYCH RÓL
w „LADY HAMILTON” i „LUKRECJI BORGII”

LUCY DORAINÉ W OBRAZIE
POD TYTUŁEM

„PIĄTA ULICA“

(5 AVENUE)

JACKIE COOGAN

W OBRAZIE **„URWIS”**

HARRY PEEL

W OSTATNIM OBRAZIE POD TYTUŁEM

„PRZYGODY JEDNEJ NOCY”

„SZALONE KOBIETY“

Monumentalny rekordowy film Ameryki w 2 serjach 11 aktach z życia Monte-Carlo.

„GROZA TYBETU”

PIERWSZY-SENSACYJNY OBRAZ PRODUKCJI

HAGENBECKA 1923/24

HARRY LIEDTKE, LYA DE PUTTI, EWA MAY

W OBRAZIE

„ZEMSTA NIETOPERZA”**„OSTATNI ROMANS DON JUANA“**

z LYĄ DE PUTTI, ANITĄ BERBER,
OLGĄ D'ORE i R. SZYNCLEM

Proces Laroque'a

Dwuserjowy film francuskiej wytwórni „ECLIPSE“
pg. powieści „Roger la Honte“.

Spółka Kinematograficzna „**KOLOS**”

Warszawa, Al. Jerozolimskie 31.—Telefon 255-31.

Cuda Dżungli sensacyjno-egzotyczny film amerykański
w 4-ch serjach
z udziałem dzikich zwierząt i NADTARZANA.

Tajemnica Cyrku Graya sensacyjny film amerykański
w 4-ch serjach
z EDDIE POLO.

Krwawe psy Kalifornji awanturniczo-sensacyjny film
amerykański w 4-ch serjach.

Gra ze śmiercią serjowy film z udziałem
HUTCHINSONA.

Hrabia Sandorf Wielkie arcydzieło francuskie
wytwórni „Gaumont“ w 4 serjach.

Kobieta z Miljonami Salonowo-awanturniczny film
w 3-ch serjach
z udziałem ELLEN RYCHTER.

Spowiedź wiarołomnej Dramat w 6 aktach
z udziałem KOWANKO.

Lord Ratchliff Dramat pg. powieści HEINEGO.

Kameralny Teatr Świetlny

„NOWY”

125. MARSZAŁKOWSKA 125.

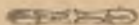
SYN SZATANA

Niesamowite przeżycia
W tajemniczonego.

Wielki film polskiej pro-
dukcji w 6-ciu aktach.

z udziałem

artystów teatru „Reduta”
w rolach głównych.

Własność i eksploatacja:
Kameralny teatr Świetlny
„NOWY”

Marszałkowska 125.
Telefony: 237-40, 237-56.

Druk. „Wszystko” Marszałkowska 116.

„SYN SZATANA”

NIESAMOWITE PRZYGODY WTAJEMNICZONEGO

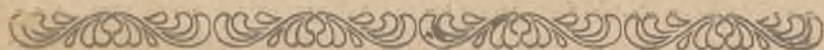
O S O B Y :

Profesor Gurd	. .	Anastazy Nawrocki, art. t. moskiewsk.
Manoni, jego medjum		Stanisław Jarocki
Zegarmistrz	p.	Jamiński, artysta teatru „Reduta“
Żona jego	p.	Jabłkowska
Ich córka	p.	Mary Solecka
Architekt	p.	Jan Zakrzewski, art. t. „Praskiego“
Syn jego Ernest . . .	p.	Arnold Ribot
Sąsiad Onisk	p.	Jerzy Sienkiewicz art. t. „Reduta“
Tancerka		M. Ambrożewiczówna
Kelnerka		N. Sobotkowska
Subretka		L. Hoffmanówna
Szef policji		A. Miniecka, art. teatru „Polskiego“
Policjant		S. Ziembło
Ajent		L. Krupiński
Kamerdyner	p.	Piotrowski
Pomocnik zegarm.		R. Vogelsang.

Scenarjusz: Maciej Wieliczko

Zdjęcia: Seweryn Steinwurz.

Pomysły dekoracyjne i reżyserja: Bruno Bredschneider

„SYN SZATANA“

DUSZE UJAWNIONE

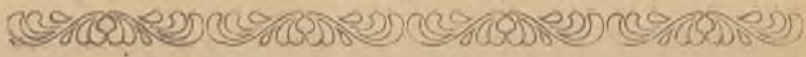
Przygody i dzieje hypnotyzera, tyrana.

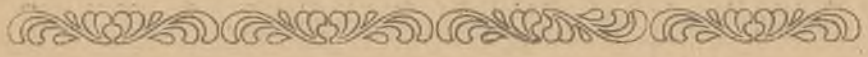
W jednym z prowincjonalnych miast osiada prof. Gurdt znawca wiedzy tajemnej, hypnotyzer i wróżbista. Żyjąc w osamotnieniu postanawia tu zakosztować nieznanych mu dotychczas przeżyć i wrażeń miłosnych. Wybór jego pada na uroczą córkę miejscowego zegarmistrza, Annę. Aby działać skutecznie, przy pomocy swego medjum poznaje Gurdt kliszę astralną Anny oraz linię jej życia. Droga tą dowiaduje się iż los jej związany jest z losem Ernesta, syna bogatego architekta. Młodzi nie znają się dotychczas jeszcze, na zasadzie jednak tajemnych praw życia, istnieje ślub duchowy między nimi, mocą którego szczęście i przeznaczenie ich polega na połączeniu się wzajemnem.

Aby zapobiec możliwości spotkania się Ernesta z Anną, profesor zastrasza go i zmusza do opuszczenia rodzinnego gniazda. Gdy ten plan zawodzi, podstępem ściąga go do siebie i unieszkodliwia go, pogrążając w sen hypnotyczny.

Jednocześnie działanie profesora rozpościera się również na los Anny. Rozpija jej ojca, aby przez ruinę i upadek moralny stworzyć dla siebie podatny grunt. Z początku występuje we własnem imieniu i postaci, zbadawszy jednak, iż Anna w tęsknotach i marzeniach swoich posiada dokładne wyczucie Ernesta, jako typu jej przeznaczonego, inkarnuje się w jego postać. Wreszcie operując astralem Ernesta, sprowadza Annę w śnie lunatycznym do swych podziemi.

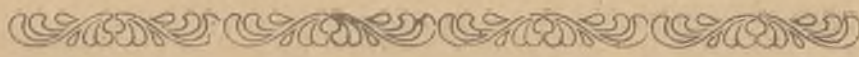
Równocześnie z działalnościami profesora zjawia się w miasteczku pewien dziwak i zamieszkuje w sąsiedztwie zegarmistrza. Jest to samotnik, posiadający zdolności med-

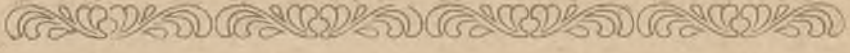

jalne, którego duch żyje w ustawicznym natężeniu i poszukiwaniu tajemnic wyższych. Staje się on mimowolnym narzędziem opatrności, wyczuwając iż nad domem zegarmistrza rozsnuwa się zdradziecka nić złego. Bada, szuka, śledzi, wreszcie wpada na trop i ratuje Annę przed wejściem do podziemi Gurdta. Profesor, spostrzegłszy, iż kryjówka jego oraz magiczna działalność posiadają świadków i nie ominie go interwencja policji, pospiesznie uwalnia się od obecności Ernesta. Nie chcąc go zabijać, odbiera mu pamięć i nawpół obłąkanego wypuszcza w świat.

Od tej chwili kroki jego stały się bardziej zdecydowane. Korzystając z okazji dostaje się do domu zegarmistrza, porywa Annę i salwuje się ucieczką. Tymczasem sąsiad zawiadamia policję, która posiada już liczne alarmy o tajemniczych przestępstwach i podejmuje wspólny pościg, przy czem wpada na trop prof. Gurdta. Ten jednak myli ślady i ukrywa się do ruin podmiejskiego zamczyska. W ruinach dziwnym zbiegiem okoliczności znajduje się również Ernest, poszukujący schroniska przed natrętnością ludzi, biorących go za obłąkanego. Gdy profesor, pewien swej bezkarności, zdejmuje z oczu Anny mgłę snu hypnotycznego i wyjawia jej zamiar owładnięcia nią, na krzyk o pomoc zjawia się Ernest. Wywiązuje się zaciepła walka, w czasie której zjawia się pomoc policji. Profesor widząc, iż jest osaczonym ukrywa się w grocie, gdzie symuluje zabójstwo. Sąsiad jednak wyczuwa podstęp, kontatuje sztucznie wywołany stan kateleptyczny i każe go aresztować, poczem wchłaniając harmonję, płynącą z przepięknej natury, dyszącej wielkiem szczęściem PRZEZNACZENIA i TAJEMNIC PRZEDWIECZNYCH, opuszcza ludzkie siedliska ze spokojem, powstającym w duszy człowieka który przyczynił się do zwycięstwa Ducha w walce namiętnością i złem.

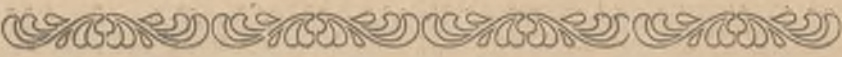

Dziś, gdy odkrycia na polu nauki stwierdzają istnienie Sił dalekich od pojęć czysto fizycznych, zagadnienia wiedzy tajemnej (hermetycznej) stają się aktualnością realną, najsłuszniej interesującej cały świat. Czem jest moc duchowa, czem jest przeczucie, czem jest wola i siła sugestji?—pyta każdy, szukając w przejawach zjawisk metapsychicznych wytłomaczenia i refleksji.

Wiedząc o tem zebraliśmy fakty i wszelkie formy przejawów tajemniczej władzy człowieka, w historję przygód i przeżyć profesora Gurdta, dając w jednym obrazie całość kształt życia — Duszy i Woli. Przedstawione tu zostały dwa światy: — jeden, rozwijający się w działalności prof. Gurdta, posiadającego wiedzę i umiejętność operowania Mocą Tajemną, drugi — w przeżyciach podświadomych osób, obdarzonych, jak zresztą każdy z nas, siłą medialną.

Romans Ernesta i Anny — to przeczucie przeznaczenia serc, to stwierdzenie niezbite iż Miłość wyprowadza źródło swe z Ducha i wcześniej czy później stać się musi wieczną i nieśmiertelną. Serce ludzkie póty błądzi w niepokoju i rozterce, póki nie spotka przeznaczenia swego. Miłostki — to bezwartościowe chwile: zmysły i żądze to głos ciała, — Duch szuka Wielkiej Miłości, Duch tęskni za absolutną harmonją doboru, która gdy stanie się, nie może być rozzerwana ani przez życie, ani przez śmierć.

Rozum i siła prof. Gurdta zdają sobie z tego sprawę dokładnie, jednak pycha i egoizm każą mu prowadzić bezwzględną walkę z wyższym i doskonałym uczuciem. Posiadając arkana wiedzy tajemnej nie przebiera w środkach. Wolą, doprowadzoną do zenitu ujarzmia dusze swych ofiar i rozrywa linję budowy naturalnej ich życia. Jest on zbrodniarzem bez najmniejszego pozorów przestępstwa. Hypnotyzm — to jego broń. Doprowadziwszy swój kunszt do perfekcji, Gurdtt zadziwiał umiejętnościami... i zwyciężał. Lecz

nie tylko wiedza powołana jest do tryumfów. Istnieje intuicja — druzgocząca zamysły i plany, gdy te oparte są na pierwiastku zła. Pojawia się więc sąsiad Onisk przyjaciel Przyrody i Człowieka, który na podobieństwo aparatu przejmując fale, myślowe z przestrzeni widzialnej i metampsychicznej. Na podobieństwo jasnowidza staje przed faktami, gotując zgubę prof. Gurdłowi. Jego jednego lęka się hipnotyzer, wyczuwając w nim dar podświadomego działania. Wykrywając trop po tropie, Onisk rozplątuje zagadkę planów profesora i staje się wybawcą Ernesta i Anny.

Drugim typem przejawów medialnych jest Manomi, medjum prof. Gurdła. Ślepe narzędzie podłości ludzkiej, manekin zła, pozbawiony myśli i woli, snuje się w obrazie jak cień niedoli i nieszczęścia. Każdy jego odruch — to nakaz wszechwładnego pana — to niewola i udręczenie jaźni człowieka. I chociaż ogarnia go zgroza i lęk przed tem co się dzieje dokoła — wszystko czyni, aby się stało zadość druzgoczącej woli jego pana.

Człowiek, pozbawiony osobowości — oto tragedia martwego serca które z nakazu cudzej woli nie może czuć i nie może działać.

Rozwijając zmagania się dwóch światów i potęg tajemnych człowieka, *rzucamy na ekran nową rzecz eksperymentalną, posiadającą w swej treści założenie sensacyjne, niezastąpione i realne.*

Powyższy obraz wypożyczą w całej Polsce

Kameralny Teatr Świetlny

„NOWY”

Warszawa, Marszałkowska L. 125.

☞ ☞ TELEFONY: 237-40, 237-56. ☞ ☞

⊗ W Soboty, Niedziele i w Święta ⊗

specjalne przedstawienia

POPULARNO-NAUKOWE

dla dzieci i młodzieży.

Japonja sama już zatracą w sobie te pierwiastki, o których mowa, w miarę tego, jak szybkim krokiem staje w równym rzędzie z kulturalną Europą. A przeszłość ciągnie nęci i woła. Zresztą przeszłość pociąga każdego, zwłaszcza jeśli jest tak wspaniała jak japońska, jeśli tak głęboko zakorzenione jest umiłowanie tradycji ojców dziadów i pradziadów, żyjących w spokoju z duchami zmarłych przodków.

Legendaria jest dla nas Japonja.

I podkładem obrazu też jest jakowaś legenda o rycerzu, co z bojów zmęczony gdy wracał, w zbroję ciężką okuty, drogą okrutnie zmęczony, o księżniczce, co w drzewie mieszkala, o miłości...

Tak to może być tylko legenda.

Trudno jest pisać o tym obrazie, tem trudniej, że pierwszy on jest tu u nas i że naprawdę niemożliwością jest dla nas realistów pisać o tak czystej poezji.

Wystarczy powinno jedno, że obraz jest piękny.

(Własność „Collegia“)

Bronisław Hermelin.

Kino „APOLLO“

Stienka Razin.

Nie umarła Rosja. Nie umarła ta wielka Rosja ludu, ojczyzna i matka Dostojewskich, Tolstojów, Gorkich i Arcybaśzewych, ta Rosja ludzi do których przyjaźnie dłoń wyciągał Mickiewicz. Przechodzi teraz, nie wiem sam, piekło czy czyszciec. Żyją i posiadają swe płuca te niezmierzone obszary, dyszące jeszcze w wielu miejscach całkowitą dziczyzną, ale oddychają coraz normalniej, w prawie już normalnej temperaturze. Dzwiga się już kolos powalony jednym kopnięciem podkutego żołnierskiego buta. Dzwiga się już do nowego życia. Mam wrażenie, że z chwilą całkowitego odrodzenia się Rosji rozpocznie się nowy okres dziejów Europy.

W takiej to chwili rosyjska emigracja w swej ekspozycie wiedeńskiej tworzy tendencyjne obrazy przeznaczone na wielką propagandę. Może nie zawsze ta tendencyjność daje się dostrzec gołym okiem, ale wystarczy zagłębić się nieco w treść obrazu, by stwierdzić, że istnieje tam jakaś ukryta myśl, zbawienna myśl, wygnanych synów, wydiedziczonych przez niewiernych braci.

Obrazy tendencyjne w tym wypadku muszą mieć przede wszystkim czysto narodowy bądź ludowy rosyjski charakter, powtóre zaś, co już jest nieco może trudniejsze, winny być osnute na autentycznym i historycznie notowanym fakcie. O ile te dwa warunki zostaną spełnione o tyle obraz spełnić może swe zdanie jako środek tendencyjno-agitacyjny. Ale tu już upomina się o swoje prawa sztuka kinematograficzna. Obraz ten musi być jednocześnie piękny, by potrafił przemówić do wszystkich nawet tych, którzy nie potrafią operować skalpelem, przecinać mózg, by znaleźć ideę przewodnią.

Świetnie wybrany i pomysłowy jest do tego znany całemu światu Stienka Razin. Niezaspokojona dusza mało-rosyjskiego chłopca, trawiona ciągłą gorączką buntu, gorączką, której nigdy ukoić nie można było, ta dusza szuka w nieprzebranych skarbach swej fantazji jakiegoś punktu oparcia, mogącego być osią wokół, której omota nić swojej pajęczyny. Idąc za przykładem ojców i dziadów zasięga porady u wróżki, będącej naówczas wyrocznią, alfa i omega mądrości.

Za jej poradą wyrzeka się białogłowy, żony swej i z zebraną w krótkim czasie watahą chłopów udaje się na podbój okolicznych wsi, miast, ba nawet krajów. Dojechał w swym zwycięskim tournée aż do Persji, gdzie podstępem zdobywa nieprzebrane skarby i w jassyr bierze księżniczkę Fatimę. I tu rozpoczyna się jego tragedia. W księżniczce zakochał się jeden z doradców atamana Stienki.

Nadarzyła się w krótkim czasie okazja uczyty, w czasie której przypomniano zakochanemu już Stience przepowiednie wróżki i wtedy będąc pod wrażeniem możliwości nieudania swych planów rzuca ją z pokładu swego statku do rzeki. Wraz z księżniczką rzuca się do rzeki doradca Stienki, lecz zapóźno. Fatima nie żyje. Nie wiedział Stienka że zgotuje siebie wroga, który mu krwawą zaprzysiągł zemstę.

Kino krzesła klapowe

(teatralne) z giętego drzewa fabr. Thoneta, Kohna i t.p. około 500 sztuk poszukuję. Oferty z ceną (możliwie z rysunk. lub fotogr.) do składu mebli

Gottlieb, Kraków, Rynek 12.

A tymczasem Moskwa obiecuje Stience przebaczenie o ile natychmiast zaprzestanie dalszych podbojów. Przyrzeka. Oślepiony jednak żądzą sławy i nieukoiony w swej tęsknocie prowadzi dalej swej rozbójniczy żywot, aż wreszcie w spotkaniu ze swym byłym doradcą pada ciężko ranny. Cudem niemal uniesiony z pola bitwy zostaje przeniesiony do domu skąd jednak zabiera go do swej pieczary wróżka. Żona Stienki mszcząc się zawiadamia wysłańców Moskwy o miejscu schronienia męża, gdzie go schwytano i położyć musiał swą głowę pod katowski miecz. Spełniło się więc wyrocznia wróżki, że zguby Stienki będzie białogłowa.

Mamy czasem wszyscy takie chwile i nastroje, kiedy tęskni się do tych szumek i dum ukraińskich do tych pól szerokich, stepów i łąków. Zapomina się przy Stience (Poliwianow) o codziennych tragedjach i tej największej tragedji świata, tragedji Rosji. I jego niezrównana partnerka księżniczka Fatima (ks. Czagodajewa) sprawia że zaczyna się kochać nieszczęście.

Może w tym wypadku nie będę obiektywny. Ale w życiu swoim tak blisko stykałem się z Rosjanami i... Rosjanami ze częściowo przejąłem od nich nieco tego szczerego, prostego charakteru, tej natury nie mającej granic w poświęceniu dla miłości i nie uznającej przeszkód przy najbardziej nawet krwawej zemście.

Twierdzą, że obraz jest piękny; nie wiem czy będą jakieś głosy sprzeciwu. Wątpię. A jeżeli tak to proszę mi wierzyć że taka opinja będzie tylko zazdrością.

(Własność „Gloria“)

Bronisław Hermelin.

„Atakualpa”.

Dowiadujemy się, że zdjęcia mistycznego obrazu „Atakualpa” ze złotej serji wytwórni „R. P. Film” realizowanego pod reżyserskim kierunkiem pp. Henryka Bigosza i Ignacego Miastckiego zostały już całkowicie ukończone. Mamy wszelkie prawo sądzić, że będzie to pierwszorzędny film polskiej produkcji, którego podstawą jest nawskroś oryginalny, niespotykany dotychczas scenariusz wykonany przez artystów tej miary co p. Zawadzka, Drucka-Lubecka, Antoni Piekarski, Janusz Star oraz słuchacze Szkoły Filmowej przy wytwórni „R. P.-Film”. Ciekawą pod każdym względem jest strona techniczna obrazu (operator inż. Seweryn Steinwurcel), ilustrująca siłę hipnozy, oddzielanie się astrala od ciała, zjawianie się sobowtóra przed śmiercią itd. Inż. Steinwurcel, który swym pierwszym obrazem p. t. „Ludzie Mroku” postawił się odrazu na jednym z czołowych miejsc w gronie naszych operatorów, uczynił kolosalny krok naprzód, wykonawszy okultystyczny film p. t. „Syn Szatana” (wytw. Meteor), którego technika, nie mówiąc o obrazach krajowych, prześciga daleko technikę filmów zagranicznych. Daje nam to dostateczną gwarancję, że strona zarówno techniczna jak artystyczna i reżyserska stoją na wysokim poziomie.

Wobec pewnych usterek laboratoryjnych w filmie „Syn Szatana” (kopjow. w lab. „Petefu”) inż. Steinwurcel powierzył kopjowanie obrazu „Atakualpa” laboratorjum „Falanga” p. Dękierowskiemu.

PARAMOUNT (FAMOUS PLAYERS LASKY CORPORATION) łączy się z POWSZECHNEM TOWARZYSTWEM FILMOWYM „PETEF. S. A. w Warszawie.

Zagraniczna codzienna i fachowa prasa podaje wiadomość, która zainteresuje w najwyższym stopniu świat kinematograficzny Europy Środkowej. Dowiadujemy się

Ze złotej serji
wytwórni „R. P.-FILM“

„Atakualpa”

H. Bigoszt i I. Miastcki
Realizacja:

PRZEMYSŁ KINEMATOGRAFICZNY

„LUX“

SPÓŁKA AKCYJNA

Warszawa, Jasna 22.

Tel.: 238-86 i 238-89.

Adres telegraficzny: „LUXFILM“.

TOWARZYSTWO AKCYJNE

„FILMA“

W WARSZAWIE

ul. 27 Grudnia № 19.

Telefon 12-04.

Adres telegraficzny: „FILMA“.

POLECAMY OBRAZY KASOWE:

4 komedje z **Pat i Patachonem.**

3 dramaty nowej produkcji z **Albertinim**

10 wybitnych dramatów z **Helena Makowska**

Lyą de Putti

Marcello Albani

Astą Nielsen

Marją Jacobini

Henni Weisse.

Największe szlagiery sezonu:

HELENA

UPADEK TROI

FILIP II

NOWOŚĆ !
Żarówki projekcyjne
OSRAM
NITRA
formy rurkowej

OSRAM
 Spółka Akcyjna
 WARSZAWA
 Królewska 11

mianowicie, że znana firma wiedeńska Sascha film S.A. weszła w porozumienie z amerykańskim wielkim trustem filmowym Paramount (Famous Players Lasky Corp.) w New-Yorku, obejmując jeneralne przedstawicielstwo wyrobów tej największej wytwórni amerykańskiej.

Jednocześnie dowiadujemy się, że Powszechne Towarzystwo Filmowe „Petef” S.A. w Warszawie zawarło ściśle porozumienie z firmą Paramount obejmując ogólne zastępstwo organizacyjne oraz monopol na wszystkie filmy Paramount w Rzeczypospolitej Polskiej. Niebawem PETEF przystąpi do wszechstronnej eksploatacji filmów Paramount.

Należy dodać, że rozgłosny film „Szeik” (własność Tow. „Petef”) z Rudolfem Valentino w roli głównej, wyświetlany przez długi czas z ogromnym powodzeniem, wyszedł z wytwórni Paramount, (Famous Players Lasky Corp.). Następnym filmem Paramount, który ukaże się w ramach ściśłego porozumienia tej firmy z Tow. Petef będzie rozgłosny na całym świecie wielki obraz „Krew na piasku” (Blood and Sand), również z Rudolfem Valentino w głównej roli. Tow. Petef jeszcze w bieżącym sezonie wystąpi z szeregiem wybitnych filmów wytwórni Paramount.

Aktualna inicjatywa.

Na ostatniem walnem zgromadzeniu połączonych Związków: Teatrów Świetlnych i Przemysłowców Filmo-

wych, została poruszona przez p. Fenigsteina (wł. biura „Feniks”) jedna z najbardziej aktualnych bolączek przemysłu filmowego. Jest nią kwestja niszczenia filmów podczas wyświetlania ich w kinoteatrach. Przyczyną tego jest bezwzględne niedostosowanie będących u nas w użyciu aparatów kinematograficznych do nowoczesnych wymagań techniki.

To też całkowicie na czasie jest godna poparcia inicjatywa Domu Handlowego Henryk Politur (ul. Emilji Plater № 10), który zamierza w najbliższych dniach rzucić na rynek kilkaset udoskonalonych aparatów kinematograficznych. Dla umożliwienia zaś nabycia tych kompletów Kruppa Ernemanna, oraz oddzielnych główek udzielany jest firmom odpowiedzialnym częściowy kredyt.

Czy nie byłoby wskazaniem, by Związek Teatrów Świetlnych wziął w swe ręce wykorzystanie tej rzadko nadarżającej się okazji i zagwarantował swym autorytetem odpowiedzialność kinematografów oraz wpłynąłby na nie by zechciały z firmą „D/H. H. Politur” wejść w ściśły kontakt.

W ten sposób zostanie nareszcie usunięte widmo niszczenia wypożyczanych obrazów, które w tak dotkliwy sposób daje się odczuwać naszym biuram wynajmu, które w ciężkich obecnie czasach przełomowych są narażone na nieobliczalne straty, ze względu na niezwykle wysokie ceny sprowadzanych filmów.

Z powinszowaniem Nowego Roku 1924

„KINOTECHNIKA”

Skład aparatów i przyborów kinematograficznych

Władysław Kalinowski

Warszawa, Chmielna 48.

BIURO KINEMATOGRAFICZNE

„PROGRESS”

w Warszawie, Al. Jerozolimskie № 29, tel. 40-41. Conto czekowe w P. K. O. 44.34.

REKORD POWODZENIA osiągnął w Warszawie i na prowincji
dramat

„Bajka o miłości”

w 2-ch serjach.

Łabędzi śpiew

największej rosyjskiej artystki WIERY CHOŁODNOJ.

W filmie udział biorą:

Rachmanowa, Połoński, Runicz, Czardynin, Chudolejew, Chochłow.

Film jubileuszowy
koryfeuszów teatru
Stanisławskiego.

Scenariusz
o niezrównanej
głębi uczucia.

Przedśmiertelny
film
Wiery Chołodnoj.

Sensacją sezonu będzie

„Eugenjusz Oniegin”

Według nieśmiertelnego poematu PUSZKINA
z ilustracją muzyczną CZAJKOWSKIEGO.

W roli głównej	— — —	Fryderyk Celnik.
„ „ Leńskiego	— —	Wiktor Biegański.
Tatjana	— — —	Thea Pellard.
Olga	— — —	A. Nielsen.

„Żelazna ręka” Wzruszający dramat z życia węgierskiego
w 6-ciu aktach
z uroczą KAMIŁĄ HOLAY w roli głównej.

„NOWA RASA” Nowocześni paskarze

w 7-iu aktach.

Współczesny, aktualny dramat o wysokim napięciu,
odtworzący życie powojennych paskarzy.

W roli głównej słynna MANIA TATCZEWA

Niezwykle bogata wystawa. — Pożar redakcji „Przeglądu Światowego”.

„Klub ciemnych ptaków” Dramat sensacyjny w 6-ciu aktach
o wysokim napięciu.

„MOC DUCHA” Nadzwyczajny sensacyjny obraz w 2-ch serjach
włoskiej wytwórni Cito w Rzymie
z udziałem słynnego zawodnika Atlas'a.

1-sza serja „Szczep zielonych węzów” z życia indyjskiego.

2-ga „ „Strzaskany rubin” na tle walki o honor i szczęście.

Tajemnica skarbcu Hamiltonów Dramat sensacyjny, amerykański w 6-u akt.
z Eddi Molo w roli głównej
na tle walki o skarbiec.

Wznowienia w Kino-teatrze „WODEWIL” w Warszawie.

„Ojciec Bernardo” wielki, ideowy dramat w 7 aktach.

„Księżę X...” w 2 serjach z KAROLEM WEIDTEM i MARJĄ KIERSKĄ.
Obraz wykonany został nakładem 15.000.000 lir.

„Król donżuanów” artystyczne, ogólne uznane arcydzieło filmowe
fabryki „CINES” w 6-iu aktach.

Biuro
Kinematograficzne

„SFINKS”

Warszawa, Ś-to Krzyska № 35.

Właściciele Kinoteatrów !

Nie zapominajcie, że rok 1924 rozpoczynamy wyświetlaniem filmu, który zdobył największy rekord powodzenia. a filmem tym będzie największa sensacja:

„Tajemnice Paryża”

Eugenjusza Sue.

REALIZATOR:

M. CHARLES BURGUET

Wykonawcy ról głównych:

Huguette Duflos

Pani Berangere

Pani Suzanne Bianchetti

Panna Ivonne Sergul

Panna Andrée Lionel

Georg Lannes

M. G. Modot

M. C. Bardon

M. Vermoyal

M. Ch. Lamy

Mała Régine Dumien

M. G. Dallen

! Najpotężniejsze dzieło w historii kina !

„Tajemnice Paryża“

według słynnej powieści
EUGENJUSZA SUE

Układ i inscenizacja C. H. BURGUET'A
Wytwórnia „PHOCEA“
w Paryżu.

„Tajemnice Paryża“

najpotężniejszy film francuski
wywołał zdumienie
nawet w Ameryce.

„Tajemnice Paryża“

świadczą, że
literatura romantyczna odradza się
na ekranie i zachwyca
cały świat.

„Tajemnice Paryża“

jako powieść
miały 100.000.000 czyteln.
jako film
mają 100.000.000 widzów.

„Tajemnice Paryża“

zdobyczą wszystkie
rekordy powodzenia we
wszystkich krajach
Starego i Nowego
Świata.

Towarzystwo Przemysłu Filmowego
„ORNIAK”

S-KA AKCYJNA

Warszawa, ul. Ks. Skorupki № 4. — Telefony: 234-72 i 84-87.

TRAJEMNICA WIECZNEJ MŁODOŚCI

(Sensacyjne wyniki badań nad odmłodzeniem

prof. STEINACHA.

Zabiegi chirurgiczne w położnictwie

w/g. prof. GAUSSA.

Zwalczanie chorób wenerycznych

i wiele innych w przygotowaniu.

Najbardziej kasowe filmy.

Najbardziej kasowe filmy.

Z powinszowaniem Nowego Roku 1924

Cukiernia Ziemiańska

Warszawa

Mazowiecka 12.

Kino „NOWY”.

„Żywa szpilka”

Walory francuskiej sztuki kinematograficznej znalazły w tym ciekawym filmie słynnej paryskiej wytwórni „Gaumont” doskonały wyraz. Lekkość narracji, żywa i ciekawa akcja, bogactwo pomysłów reżyserskich, dobre zdjęcia i doskonała gra artystów — oto walory tego zajmującego dramatu. Treść jest zacierpnięta z tajemnic starożytnego Egiptu. Egzotyczne tło zostało nader szczęśliwie połączone z nowoczesnym wielkowiejskim dramatem intrygi i miłości.

„Żywa szpilka” doznała doskonałego przyjęcia w stolicy — Kinoteatr „Nowy” wyświetlał ten film z nieślabnącym powodzeniem przez dni dziesięć.

(Własność „Excelsiorfilm”,
Warszawa, Marszałkowska 111.)

G.

JÓZEF KAC

Warszawa

Złota 62, m. 29.

Telefon 243-16.

AGENT BRANŻY KINEMATOGRAFICZNEJ

Załatwia wszelkie transakcje w zakres branży filmowej wchodzące:

KUPNO i SPRZEDAŻ: Kinoteatrów, obrazów filmowych, surowca, aparatów i t. p.

Kino „ŚWIATOWID”

Dzieci ulicy.

Coraz częściej teraz spotyka się na filmie dziecinne twarzyczki, małe drobne postacie, mające czarować swą szczera, z głębi serca płynącą grą. Wszystkie te obrazy zabarwione są tym prostym dziecinnym sentymentem, z którego wionie pogoda, mająca być przeciwstawieniem wszystkich brudów i rozpaczy, spotykanej na każdym niemal kroku, mająca oderwać od smutnej rzeczywistości i skierować wektor grawitacji w kierunku abstrakcji. Te małe twarzyczki, uśmiechnięte czarują naiwnym bezpretensjonalnym, niezawiedzionym grymasem, któremu obce i wstrętne są jeszcze czyhanie życia, trzymającego się w rezerwie, by w odpowied-

nim momencie rozciągnąć swe lepkie macki i sięgnąć po nową ofiarę zachłannymi szponami.

I zdarzają się jeszcze wypadki, że już w zaraniu życia, w chwili gdy stawia się pierwsze kroki i chwiejnie jeszcze posuwa nogi, już wtedy staje się odrazu wciągniętym w to piekło, w otchłań brudu. (Bardzo często powtarza się tę utartą formułę, że życie to brud i nędza, występki, a ziemia to padół łez i rozpaczy.) Ale pomimo wszystko przecież życie jest piękne, zwłaszcza jeżeli ma się przed oczami te drobne, kielkujące istnienia jak Mary Coogan.

Jest ona w tym obrazie dzieckiem nieporozumienia. Zjawia się niby meteor nagle i niespodziewanie, wprowadzając swoim przybyciem słońce do domu, w którym prócz rozpaczy i przygnębienia nie spotykało się nic i nigdy. Aż tu rozjaśnia się nagle horyzont, zaćmiony kirem i śmiercią młodej kobiety, w niepoświęconej pochowanej ziemi, rozjaśnia tym momentem serdecznego dziecinnego szcziebiotu, którego zadaniem jest zastąpienie wszechwładnie panującego smutku. Jest dodatnią stroną każdego reżysera umiejętnie wykorzystanie wszelkiej nowości w dziedzinie kinematografu. Nie jest

coprawda zupełną nowością wprowadzenie dzieci w sferę działań obiektywu, ale zupełnie dotychczas nieznanem jest powierzenie im tej roli, jaką do dni niedawnych powierzano zdecydowanym i ściśle określonym typom.

Ten rodzaj obrazów spełnia całkowicie swoje zadanie. Wszystko tu jest naprawdę milczące, nie potrafi to dziecko mówić, nie potrafi powiedzieć czego chce — i tylko twarzyczka i małe wypieszczone rączki wykazują prawdę i tę nagą czystą dziecięcą duszę. Trudno w nich szukać jakiegokolwiek bądź psychologii głębszej. Dziecko z natury już nie pozwala sobie narzucać żadnych umysłowych norm, choćby dlatego, że nie jest w stanie ich zrozumieć, ani przetrwać i staje wobec tego twarzą w twarz ze strachem życiowym i jednym skrzywieniem ust rozprasza smutek z zasępionego srogim marsen czoła.

Stajemy w obliczu niezbitego aksjomatu: Jeżeli coś czy ktoś, to właśnie dziecko jest w stanie wnieść dużo, wiele, wiele tej abstrakcji dobra, tego urojenia o którym myśli się tylko w tych rzadkich chwilach całkowitej samotności, spokoju wewnętrznego i rozrachunku z sobą.

Dziecko na ekranie dostarcza nam tego samego uczucia i pewności zapomnienia, i to zapomnienia całkowitego.

Piękny i wzruszający niemal do łez jest ten film i jego niezrównana bohaterka Mary Coogan.

(Własność „Collegia”)

Bronisław Hermelin.

Z powinszowaniem Nowego Roku
1924

„STARFILM”

Biuro ———
Kinematograficzne „**COLLEGIA**”

Warszawa, Aleje Jerozolimskie № 18.—Telef. 185-12.

Adr. teleg.: „COLLEGIAFILM“, Warszawa.

! Największy szlagier sezonu !

WIELKI FILM WSCHODNI

„**MIŁOŚĆ DZIKIEGO SERCA**”

(„Pod dwiema flagami“)

z **Priscillą Dean** w roli głównej.

3 WIELKIE SZLAGIERY **3**

Z

NORMA TALMADGE

„Znak na drzwiach“. * „Błąd kobiet kochających“. * „Smiling Throung“.

!!! SZLAGIER !!!

„**Stanley w Afryce**” z udziałem
dzikich zwierząt i Arabów.

Pierwszy raz w Polsce **CHAPLIN** w 6-io aktowej farsie pod tytułem

„**MIODOWE MIESIĄCE CHAPLINA**”

Salwy homerycznego śmiechu na każdej sali

Jutrzenka ekranów, genialna siostra genialnego **JACKIE COOGANA**

MARY COOGAN

w obrazie p. t. „**DZIECI ULICY**” wzruszająca tragedia w **6** aktach.

Pierwszy oryginalny japoński film, sprowadzony
z Japonji na krótko przed trzęsieniem ziemi

„**ŚLUB KRWI**”

Seda Tagomaru w roli głównej.

Uwaga: W następnym numerze „KINEMY” podane będą tytuły szeregu wielkich szlagierów
z **PRISCILLĄ DEAN** oraz arcydzieł produkcji 1923/24 „Goldwyn Pictures Corporation” New-York.

„Le miracle de la Vistule“

Le plus beau film polonais
avec la célèbre étoile polonaise
M-lle **Smosarska**

Exclusivité pour tous les pays du monde.

„Der Wunder am Weichsel“

Der schönste polnische film
mit der berühmten polnischen
Stern **Smosarska**

Monopolrechte für das ganze Welt.

„Cud nad Wisłą“

Z gwiazdą ekranów
Smosarską

Prawa monopolowe na cały świat.

Agencja Kinematograficzna

Warszawa, Chmielna 66.—Tel. 153-51.

!!! Szanownym p. p. Klientom zasyłam

Nowości ostatnio otrzymane:

Wyśniona pieśń

WIERY CHOŁODNEJ

„Przy kominku”

= i =

„Kominek zgasł”

Nowa kopja. = Nowy materiał reklamowy.

2 KRAJOWE OBRAZY

wyświetlane w pierwszorzędnym Kinach stolicy p. t.

„MŁODOŚĆ ZWYCIĘŻA“ i „ZARAZA“

W rolach głównych:

M. Korska, M. Świerczyńska, B. Blombergowa, T. Rolad, M. Halicz.

Prawo eksploatacji na Galicję posiada firma

WALERJANA DRUTA

Adres telegraficzny „ALLIAFILM“.

serdeczne życzenia noworoczne !!!

Nowości ostatnio otrzymane:

**Wielki sensacyjno-lotniczy film z życia
współczesnego w 6 akt.**

? ? ?

Niedawno demonstrowany w Wiedniu, jednocześnie
w kilku kinach z kolosalnym powodzeniem.

W roli głównej:

Sascha Gura, Rolf Randolff

2 SZLAGIERY

z udziałem słynnej **Napierkowskiej.**

Tytuły będą podane w następnym numerze.

„POLONJAFILM“ w Krakowie, Dietłowska 93.

W dniu 2 Grudnia 1923 zmarł B. P.

M. WAJNSZTAT

właściciel kinoteatru „Apollo“ w Białymstoku.

Wraz z zmarłym schodzi do grobu jeden z niestrudzonych pionierów i seniorów branży filmowej. Pograżonej w smutku Rodzinie, tak wysoce poważanego, szlachetnego i zacnego człowieka, pospieszamy złożyć wyrazy szczerego żalu i głębokiego współczucia. Niech mu ziemia lekką będzie

Redakcja i Administracja „KINEMY“

Kino „FILHARMONJA“

„Księżniczka Suwarina“

Na małym i nędznym statku rybackim przybyła do Belgii księżniczka Suwarina. Niedawno, pamięta ona przecież bardzo dokładnie, straciła rodziców, dom i ojczyznę i młoda świeża idzie na nieznaną tułaczkę w świat obcy, daleki, groźny swym oddaleniem i stanowiący wielką zagadkę jak po dziś dzień tajemnicza i nieodgadniona przyszłość.

Naprawdę, nie byłoby na miejscu powtarzać tu treść filmu, do tego służą programy, mojem zadaniem będzie przedewszystkiem krytyka obrazu. Może niektórzy autorzy kabaretowi (czyt. Andrzej Włast) twierdzić będą, że z moją krytyką liczyć się nie należy, ale na to mam tylko jedną odpowiedź: p. A. W. pisze że Erika Glessner debiutowała w „Hrabinie Paryża“ (podczas kiedy 5 lat temu widziano ją na ekranie) i coż mu ktokolwiek uczynić będzie w stanie jeśli napisze on że np. Abel debiutuje w „Księżniczce Suwarinie“. Prawda, co? Trudno mi z tem walczyć. Jemu wolno, mnie—nie! Quod licet bovi (Włastowi) non licet Iovi (Hermelinowi) Nie chce już być złośliwy.

Ale wróćmy do naszej księżniczki.

Proszę mnie nie posądzać o to, że będę w tym wypadku mało obiektywny. Mam co prawda wiele osobistego sentymentu dla Xeni Desni i to może wpłynie nieco na moją opinię o obrazie, ale nie wywrze decydującego wpływu.

Nienawiść jaką się cieszą Rosjanie u nas, im bardziej na zachód zmienia się w całkowite zrozumienie ich niedoli. Może niebardzo im tam pomagają, ale w żadnym wypadku nie czynią im wstrętów, i dosyć gościnnie wszędzie przyjmują. Towarzystwo, do którego się po przyjeździe do Belgii księżniczka Suwarina dostała, składało się w pewnej części z Rosjan, potrosze jednak zaklimatyzowanych w tej nowej zgoła atmosferze. Zdolność aklimatyczna u ludzi jest zupełnie wytłumaczalna i usprawiedliwiona warunkami materialnymi. Poprostu walka o swą egzystencję, odwieczna walka o byt. To jest przyczyna, dla której nasi bohaterzy myślą pewnemi obcemi im do niedawna kategorjami. Powiedział Marx, że „stosunki ekonomiczne warunkują formy myślenia“.

Gdyby stosunki materialne księżniczki Suwariny (Xenia Desni) nie uległy wskutek rewolucji tak gwałtownej i ze wszechmiar dla niej oplakanej i tragicznej zmianie, nie zostałaby ona artystką filmową, nie patrzyłaby wówczas na Kipowa (Alfred Abel), dającego jej jałmużnę jak na równego sobie, lecz tak, jak się patrzy na walczącego rozpaczliwie z nędzą człowieka niższego.

Bo Kipow nic wspólnego z arystokracją, nie miał.

A jednak kryje się w tym człowieku ta charakterystyczna dla wszystkich Rosjan szczerą duszą i „szeroką naturą“. I okazuje się ona w tym momencie, kiedy niemal ostatni grosz oddaje księżniczce, nie dbając o to co sam pocznie za chwilę. Wyczuł tylko, że ta dziewczyna jest tu dziwnie obca, rzucona gwałtownie między ludzi jej całkowicie obcych i nieznanych, w to środowisko, które się widzi

zupełnie innem i które inaczej przyjmuje, kiedy się zjeżdża z hukiem i hałasem.

Księżniczka Suwarina nie jest jeszcze skonczonym człowiekiem któryby potrafił walczyć i zwyciężać. (To nie znaczy bynajmniej, że pełna jest ona pokory i poddania. Nie! W tym wypadku przecież nie zapomina ani na chwilę, że w żyłach jej płynie krew starych książąt potężnej ongi Moskwy.

I jest tak „po rosyjsku“ wierna.

Wierna Kipowowi i temu, co potrafił w niej zaszożepić — wierna swej niedawno narodzonej artystycznej duszy.

Kipow — to człowiek silnej woli uparcie i zawzięcie dążący do raz wytkniętego celu, który bynajmniej nie uświęca środków. Dla stałych bywalców kinematografu dziwna jest ta nowa kreacja Alfreda Abla po kilka miesięcy temu, wyświetlanym „Fantomie“.

To jest artysta i artysta wielkiej miary. Niezwykle inteligentny i kulturalny człowiek, który w bliższym poznaniu coraz więcej zyskuje i wówczas staje się oddanym do ostatniego tchnienia i niezastąpionym nigdy przyjacielem. Poznałem go osobiście latem r. 1922, przebywaliśmy razem przez dwa tygodnie zaledwie i już po tym czasie trudno nam było się rozstać.

Ecce homo.

A ich contrariò to Lili Dagower i bogaty Cyrus Proctor.

To są ludzie realni, dla których celem ostatecznym jest zdobycie pieniędzy lub dobrego, ba nawet luksusowego utrzymania. Zarówno tryb życia jak psychologie tych ludzi nie mających ze sobą notabene nic wspólnego, są niemal identyczne. To pragnienie otoczenia się jaknajwiększym przepychem, dogodzenia sobie w każdej zachciance które ze względu na majątek są zawsze do zdobycia. Cyrus Proctor jest czasami przesadnie zaaferowany. Przypominam sobie jedną znajomą, która za największe nieszczęście uważała to, że mąż jej miał manję „robienia gotówki“ i w dodatku w uczciwy sposób.

Cyrus Proctor jest właśnie takim mężczyzną, a po akcie 8-mym takim mężem księżniczki Suwariny.

*

Jesteśmy świadkami toczącej się od jakiegoś czasu walki między kinematografem niemieckim z jednej i amerykańskim z drugiej strony. Wszystkie dobre amerykańskie obrazy pochodzą albo od Griffith'a (Liljana Gish) albo od Tomasa H. Ince'a (Twe usta kłamią, „Corso“).

Niemcy mają więcej tych genialnych reżyserów i więcej uprzedzonych do siebie ludzi na całym świecie, co jednak nie przeszkadza temu, że dzięki przeżywanemu obecnie w Ameryce kryzysowi kinematograficznemu, obrazy niemieckie stanowią najlepszą produkcję kontynentu. D o w ó d: „Księżniczka Suwarina“.

Przecież sam scenarjusz jest naprawdę dość pospolity, ale scenarjusz jeszcze nie jest podstawą obrazu, jest tylko ramą. A „Księżniczka Suwarina“ miała genialną reżyserję, niebywałych aktorów...

Wiele, wiele jeszcze dobrego można o tym filmie napisać.

(Włas. „Continental“)

Bronisław Hermelin

„UMIERAJĄCE
NARODY“
Wegner i Makowska.

„NIE ZABIJAJ“
VEIDT
i SCHÜNZEL.

„BŁĘDNE OGNIE“
ANITA
BERBER.

„NOCNA ESKAPADA“
EGEDE NISSEN
i KLÖPFER.

„ZA JEDEN
POCAŁUNEK“
Jean Angelo.

„ORDYNANS“
NATALJA
KOWANKO.

„GDY W SERCACH
WRE BURZA“
Dorota Philipps.

„PRECZ
z MĘŻCZYZNAMI“
Wanda Hawley.

„DZIECIĘ
KARNAWAŁU“
Mozzuchin i Lisienko.

„BURZA“
MOZZUCHIN
i LISIENKO.

O
S
T
A
T
N
I
E

S
Z
L
A
G
I
E
R
Y

Warszawa, Marszałkowska 125. Tel. 58-31.

POLSKA SPÓŁKA KINEMATOGRAFICZNA

„LECHFILMA“

Warszawa, Czysta № 1. — HOTEL EUROPEJSKI. — Telefon 242-53.

Adr. tel.: „LECHFILMA“ Warszawa.

Polecamy nasze ostatnie nowości:

Niezrównane arcydzieło, króla reżyserów

JOE MAY

— p. t. —

„PŁONĄCE SERCA“

— i —

„NAD WŁASNĄ MOGIŁĄ“

z cyklu sensacyjnego dramatu p. t.

„Hrabina Paryża“

w rolach głównych:

**Mia May, Eryka Glesner,
Emil Jannings, Włodz. Gajdarow.**

„TANIEC ZŁOTA I NĘDZY“

Wielki dramat w 8 aktach

z życia współczesnego zbogaconego chamstwa

z udziałem: pięknej **Lee Parry**

i znakomitego **Wernera Krausa.**